

**A legnagyobb  
megye  
vadász mestere**

Interjú a 3. oldalon

**A szarvas  
védelmében**

5. oldal

**Akadémiai bizottság  
a vadgazdálkodásért**

6. oldal

**Indul  
a vadászkutyás  
rovat**

17. oldal

**magyar**

# VADÁSZLAP

4. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

60 Ft

1995. JANUÁR 3.

## Mondd, Te kit választanál?

Alig egy hónappal vagyunk túl az önkormányzati választásokon, mégis arra kell Önöket emlékeztetnem: itt az ideje készülni a vadásztársasági választásokra, majd ezt követően a megyei szövetségek vezérkarát és végül a szövetségek szövetségének vezetőit kell megválasztanunk.

A magyar vadászok szervezeti struktúrája – az Országos Magyar Vadászati Védegylet sugallatára – a jelekből ítélve nem fog semmit változni.

Az egyesületek megválasztják az intézőbizottság tagjait, a megyei szövetségbe delegált képviselőket, akik majd megválasztják a megyei szövetség intézőbizottságát és az országos küldötteket, s akik végül voksolnak az országos elnökség tagjaira, a Védegylet elnökének személyére.

Minden szinten először jelölőbizottságokat választanak, ők javaslatot tesznek a tisztségviselők személyére... ugyanúgy, ahogy eddig tették, és aztán lehet nyíltan vagy titkosan szavazgatni, szavazatot számolni.

Biztos vagyok benne, a vadászok többségének nem lesz semmi kifogása a rendszer ellen. Miért is lenne, hisz a dolog évtizedek óta működik. Minden erre épül, minden ebből következik.

Pedig a megváltozott társadalmi, gazdasági és politikai helyzetben – ahogy az adott történelmi szituációt definiálták a marxista-leninista os-

kolákban – megváltozott a vadászat, a vadászok helyzete is. Sok-sok mindenben. Elszegényedtünk, miközben egyre inkább a pénz válik meghatározóvá a vadászegyesületek és a vadászok még mindig a közvélemény előtt elmisztifikált tevékenységében. Érdekeink nap, mint nap egyre élesebben ütköznek a bérbe adókkal, a földtulajdonosokkal, a földművelővel, az erdészekkel, a biztosítókkal, a természetvédőkkel... sorolhatnánk, s közben nincs már fölöttünk a pártállamban kialakított védőernyő, nem működik az állami és pártfunkcionáriusok, valamint a gazdasági élet elitjének személyes kapcsolatokon alapuló, de igen hatásosnak bizonyult pátyolgatása. Bizonytalan a jogi és szervezeti helyzetünk, szétforgácsoltunk, a szakma sem tud fölmutatni olyan célkitűzéseket, amelyek mögé felsorakozhatnánk. Nincsenek elismert szaktekintélyeink, akik a vadászok példaképei, a nem vadászoknak méltó partnerei, netán ellenfelei lehetnének.

És mi mégis úgy döntöttünk, maradjon minden ugyanúgy, ahogy eddig volt. A változás, a változtatás macerával jár, esetleg kellemetlen felhangokkal, el kell köszönnünk megszokott „kedves barátainktól”. Kinek hiányzik ez? A rossz nyelvek szerint egyébként sem poén manap-

(Folytatás a 19. oldalon)



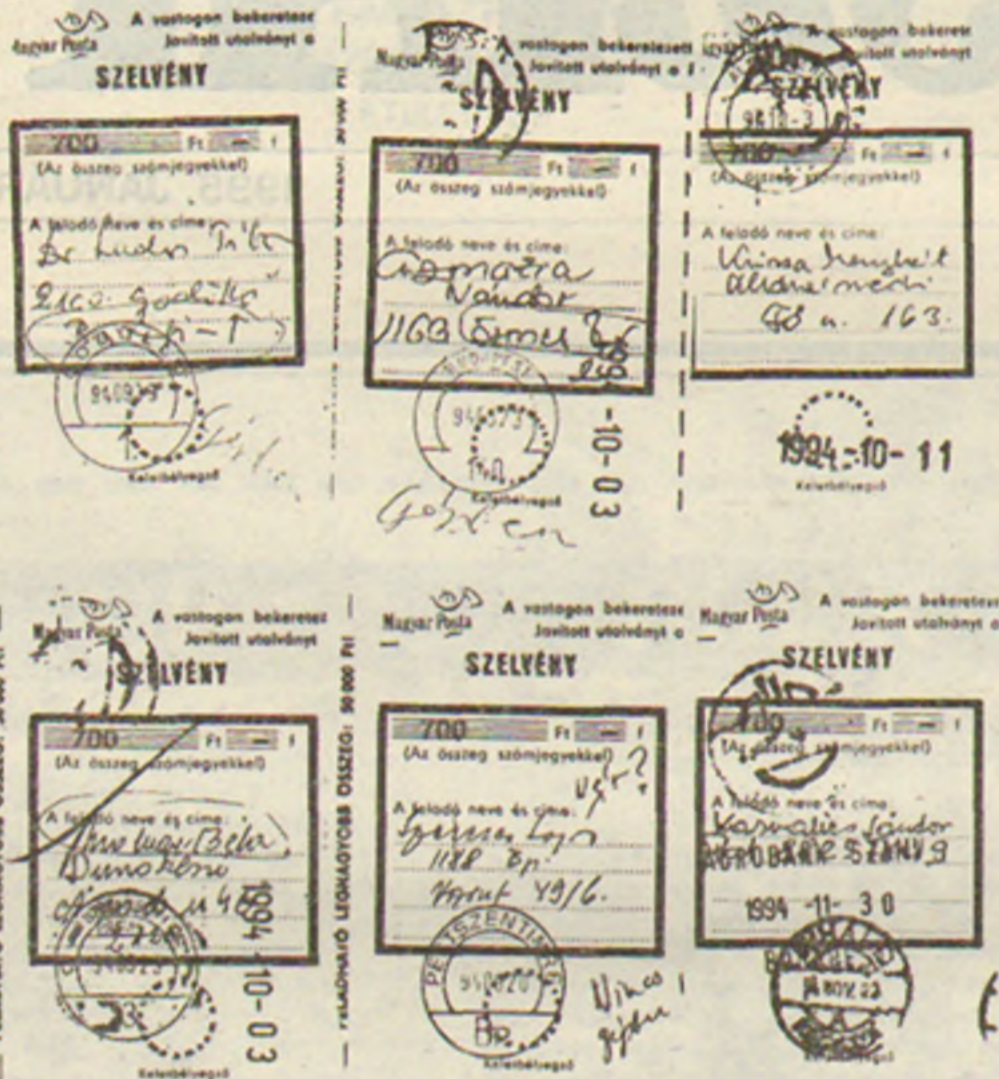
FOTO: JAKABFI TAMÁS

LEGYEN MALACUNK AZ ÚJÉVBEN IS

**Minden kedves Olvasónknak vadászsikerekben  
és eredményekben gazdag, boldog új esztendőöt kívánunk!**

# SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Minden kedves levélíróknak ezúton köszönjük meg meleg hangú biztató sorait és újévi jókívánságait. Ígérjük, minden erőnkkel azon leszünk, hogy a jövőben is részlegünk megfizető bizalmukra. Kérjük azokat a vadásztársaságokat, akik kollektíven fizetnek elő lapunkra, hogy minél előbb küldjék el tagjaik naprakész címlistáját szerkesztőségünknek. A számlát postafordultával küldjük címükre. Kérjük egyéni előfizetőinket, ha még nem adták fel az idei előfizetési díjat, sürgősen postázák rzsaszín csekken címükre: 1245 Budapest, Pf. 1209. Az előfizetési díj 700 Ft.



Továbbra is jönnek a befizetési csekkek a szerkesztőségbe, és így „gondjaink” is jócskán megsaporodtak. Sajnos, a számítógépbe csak az olvasható adatokat tudjuk bevinni, és ha a név, a lakcím nem olvasható, nem tudjuk az újságot postálni. Ezúttal is arra teszünk kísérletet, hogy az olvashatatlan csekket kicsinyítve közöljük, hátha az illető ráismer az általa kitöltött csekkre, mert ezeket egyszerűen nem tudjuk „megfejteni”. Ezután arra kérjük a Tisztelt Előfizetőt, szíveskedjen levelezőlapra vagy telefonon jelentkezni az adatok pontosítása végett. Egyúttal felhívjuk a Tisztelt Előfizetőink figyelmét arra, hogy a csekken befizetett 700 forint az 1995. évi előfizetés, tehát a lapot csak januártól kapják. Közleményünket az indokolja, hogy mióta megkezdődtek a befizetések, sorra, rendre kapjuk a reklamációkat, hogy miért nem küldjük a novemberi, decemberi lapot. A lapunk múlt év novemberi számában megjelent, „A messziről jött ember” című cikkünkre reagálva szerkesztőségünket felkereste Giancarlo Mecocci úr és hitelt érdemlő bizonyítékokkal az alábbiak közlését kérte: Az Europa Caccia nevű cég nem volt az Eurovad tagja, hanem a Gino Settaioli vezette Europa C. Annak ellenére, hogy Mecocci úr egykor a nevezettnek tókés társa volt, nem vett részt az ügyvitelben és semmi köze nincs Settaioli tartozásaihoz.

# Mire szabad vadászni itthon és a környező országokban?

- Ausztria:**  
**Januárban:** vaddisznó (kan és koca) – borz – nyest – nyuszt – vadliba – erdei szalonka – örvös galamb és balkáni gerle.  
**Szlovákia:**  
**Januárban:** vaddisznó – farkas – hiúz – vadmacska – pézsmapocok – nyest – nyuszt – menyét – fácánkakas – héja.  
**Egész évben löhető:** nyestkutya – róka – görény – ürge – hörcsög – szarka – szajkó, vetési és dolmányos varjú.  
**Ukrajna:**  
**Januárban:** róka – farkas.  
**Románia:**  
**Januárban:** szarvastehén, borjú – dämtehén, borjú – őzsuta, gida – vaddisznó – mezei nyúl – úregi nyúl – hiúz – sakál – borz – fácán – vadgerle – örvös és odúgalamb – balkáni gerle – fenyőrigó – seregély – vízivad – erdei szalonka – sárszalonka – bibic.  
**Egész évben löhető:** farkas – róka – vadmacska – nyestkutya – görény – hermelin – menyét – pézsmapocok – ürge – szarka – szajkó – szürke és vetési varjú.  
**Szlovénia:**  
**Januárban:** dámbika, tehén, borjú – őzsuta, gida (15-éig) – vaddisznó – farkas – vadmacska – borz – kőszáli kecske (15-éig) – fácán (15-éig) – tőkés réce (15-éig).  
**Magyarország:**  
**Januárban:** szarvasbika (selejt), tehén, üdő, borjú – dámbika (selejt), tehén, üdő, borjú – mufonkos, jerke, bárány – fácán – házi görény és nyest – vetési lúd – tőkés, bőjtű, csörgő, barátréce – szárcsa – balkáni gerle.  
**Egész évben vadászható:** vaddisznó – róka – úregi nyúl – nyestkutya – pézsmapocok – mosómedve – dolmányos és vetési varjú – szarka – szajkó – kormorán – ezüstsirály.

JANUÁR						
Télihavagy Boldogasszony hava						
Nap	Névnap	A Nap		A Hold		Száz év átlagos hőm. °C
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	fázisa
4	Szerda	Titusz, Leona	7.32 16.06	9.04 20.11		2.0
5	Csütörtök	Simon	7.32 16.07	9.33 21.20		1.6
6	Péntek	Boldizsár	7.32 16.08	10.00 22.27		1.6
7	Szombat	Attila, Ramóna	7.31 16.10	10.25 23.32		1.8
8	<b>Vasárnap</b>	Gyöngyvér	7.31 16.11	10.51	–	D 16.46
9	Hétfő	Marcell	7.31 16.12	11.17 0.34		1.0
10	Kedd	Melánia	7.30 16.13	11.47 1.36		1.0
11	Szerda	Ágota	7.30 16.14	12.20 2.35		1.3
12	Csütörtök	Ernő	7.29 16.16	12.57 3.32		1.3
13	Péntek	Veronika	7.29 16.17	13.41 4.26		1.2
14	Szombat	Bódog	7.28 16.18	14.30 5.16		1.1
15	<b>Vasárnap</b>	Lóránt, Loránd	7.28 16.20	15.25 6.01		1.1
16	Hétfő	Gusztáv	7.27 16.21	16.25 6.41	☉ 21.26	1.3
17	Kedd	Antal, Antónia	7.26 16.22	17.28 7.17		1.4
18	Szerda	Piroska	7.26 16.24	18.34 7.48		1.2
19	Csütörtök	Sára, Máró	7.25 16.25	19.41 8.17		1.1
20	Péntek	Fábián, Sebestyén	7.24 16.27	20.49 8.45		1.3
21	Szombat	Ágnes	7.23 16.28	21.59 9.11		1.2
22	<b>Vasárnap</b>	Vince, Artúr	7.22 16.29	23.10 9.39		0.8
23	Hétfő	Zelma, Rajmund	7.21 16.31	–	10.09	0.8
24	Kedd	Timót	7.20 16.32	0.22 10.43	☾ 5.58	0.7
25	Szerda	Pál	7.19 16.34	1.34 11.23		1.2
26	Csütörtök	Vanda, Paula	7.18 16.35	2.45 12.10		1.5
27	Péntek	Angelika	7.17 16.37	3.51 13.05		1.3
28	Szombat	Károly, Karola	7.16 16.39	4.50 14.09		1.5
29	<b>Vasárnap</b>	Adél	7.15 16.40	5.41 15.19		1.3
30	Hétfő	Martina, Gerda	7.14 16.42	6.24 16.32	● 23.48	1.6
31	Kedd	Marcella	7.13 16.43	7.00 17.46		1.7

☉: Első negyed - ☽: Holdtölte - ☾: Utolsó negyed - ☿

## APRÓHIRDETÉS

**Merkel 16-os kal.** alig használt, sörétes vadászfegyver eladó. Érd.: 76/377-047.

**12-es Símson bock,** ejektoros, gravírozott eladó. Érd.: 18 óra után 53/313-887.

**30-06-os vadonatúj** Zastava 7x50-es céltávcső eladó. Érd.: 9749 Nemesböd, Kossuth u. 67.

**Eladó cseh Mauser** 7x64-es távcsővel, nagyon jó állapotban és 1 db 20-as szovjet sörétes, újszerű állapotban. Vennék 1 db Bock-Büchs vegyes csövűt, távcsővel szerelve. Cseréről is lehet szó, értékegyeztetéssel. (A vegyes csövűnél a sörétes cső 16-os vagy 20-as legyen.) Érd.: Horváth Ferenc, 8330 Sümeg, Rákóczi u. 35.

**Eladó** 7x62-es FÉG gyártmányú puska,

4x40-es céltávcsővel, és egy 12-es MERKEL sörétes fegyver. Érd.: Vadai Sándor, 06-20-357-463.

**Vadászfegyverhez** autopoint irányzék eladó 3300 Ft/db. Érd.: 06-88/396-340.

**Már 15 hónapos** korában HPJ. és HFGY. munkavizsgás, aktívan vadászó, kitűnő munkaképességű, Csatárkai Kanász fiatal rsz. magyar vizsla kan fedez. Apa: Vadászfai Kontár Aszu. Érd.: Kócsa János, 5400 Mezőtúr, Szabadság tér 29., tel.: 894, este.

**Közhegyi,** szállás szőrű tacskó kenneben Németország legfogósabb kanja fedez német-francia munkachampion. Munka- és küllemgyőztes vadászszülőktől kölykök előjegyezhetők Érd.: Mikó Fe-

renc 8600 Siófok Kűszhegyi u. 1/E, tel.: 84/312-418.

**Magor erdésztiől** a dunántúli vizslaver-seny győztesétől minőségi magyar vizslakölykök 1995. januári születéssel, márciusi elvitelre előjegyezhetők. Az anya: ÖTV, CACIB, res.CACIB, 3xCAC, res.CAC, BOB-díjas. Érd.: Kertész Sándor 9900 Körmen, Németh Mária u. 5. 1/4.

**Novemberi születésű,** drótszőrű magyar vizslakölykök, győztes, munkavizsgás, vadászó szülőktől eladó. Érd.: Garancz Lajos Heves, Egri u. 14/A, tel.: 36/345-742.

**Vérebellel rendelkező,** családos, vadgazdálkodási szakmérnök 10 év gyakorlattal állást keres Dunántúlon, nagy-

vadás területen. Jelige: Lakás szükséges.

**A Körösvölgyi** kennelel nyolc hónapos erdélyi kopóhoz keresek hozzáértő hivatásos vagy sportvadászt a bevadászás-hoz, esetleg eladók. Cím: Varga Mátyás, 5435 Martfű, Hősök tere 1. sz.

**Símaszörű foxterrier** kiskutyák, törzskönyvezve, oltva eladók. Érd.: Vadai Sándor, 06-20-357-463.

**Ha vadászkönyvet-horgászkönyvet** keres, forduljon hozzánk! A keresett könyvet előjegyezzük és felkutatjuk. Nagy könyvválasztékkal állunk a vadászok rendelkezésére! Diana Vadász-Horgász Antikvárium, 6900 Makó, Zrínyi u. 34., tel.: 62/411-561.

# FIZETETLEN SZABADSÁGON

A főváros I. kerületében nevelkedett, nem volt a családban senki, aki vadászott volna, szünidei falusi hatásra és olvasmányélmények alapján már gyermekkorában elhatározta: vadőr akar lenni. Az érettségi után egy évig a Fővárosi Állatkert Afrika-házában volt állatápoló, egy évig a Mezőgazdasági Minősítő Intézetben segédmunkás, majd fölvtették a Gödöllői Agrártudományi Egyetemre. Diplomamunkáját a zárttéri tenyésztésű fácán takarmányozásáról írta. Friss diplomával a zsebében a Hevesi Nimród Vadásztársaságnál lett fővadász. Nősülés, majd családi okok miatt vissza kellett költöznie a fővárosba. 1977-82 között a MAVOSZ Pest megyei IB. tenyésztési felügyelője, 1 évig a FÁGVAD, újabb 1 évig a MAVOSZ központ dolgozója. Időközben vadgazdálkodási szakmérnöki diplomát szerez, megvédvén a Pest megyei özpo-

puláció vizsgálatáról készített diplomamunkáját. 1991-től a Vadászok és Természetvédők Középmagyarországi Szövetségének a függetlenített vadászmestere.

44 éves, felesége szintén agrármérnök, egy 18 éves leány- és egy 4 éves fiúgyermek édesapja. Akik ismerik: csendes, megfontolt, szakmailag felkészült, kiegyensúlyozott, a vadászat-vadgazdálkodás ügyéért elkötelezett, kellemes modorú embernek tartják. Édesapja barátjának, Zoltán Tamás makádi vadásznak a felügyelete mellett hajtóként tanulta a fegyelmezést, etikus vadászviselkedést, 1977-től az apróvadás Kiskunsági Tsz-ek Vadásztársaság, majd 1985-től a nagyvadás Börzsönyi Borostyán Vt. tagja. Alapítója és elnöke a Vadvédelmi és Vadgazdálkodási Kamarának.

**VADÁSZLAP:** – Mivel a megyei szövetség tagjai, jó néhány vadásztársaság nem fizette be az elmúlt évi tagdíját, ön és a fővadász tavaly decemberben a pénzhiány miatt fizetetlen szabadságot volt kénytelen kivenni, miközben ugyanúgy dolgozott, mint korábban. Mihez kezdene, ha nem lenne hivatásos vadász?

**NAGY ISTVÁN:** – Fogalmam sincs. Valószínűleg egy darabig munkanélküli lennék, mert a vadászat-vadgazdálkodáson kívül semmi máshoz nem értek.

**VADÁSZLAP:** – Ennyire gödörben van a szövetség?

**NAGY ISTVÁN:** – Nemcsak Pest megyében. A vadásztársaságok krízise óhatatlanul kihat a szövetségekre is. Még mindig sokan hiszik, hogy egy telefonnal a szövetség, mint a vadásztársaságok érdekvédelmi szervezete, mindent el tud intézni. A személyes kapcsolatok ma már nem működnek, az érdekképviselőt egyre kevésbé látványos, ugyanakkor sokkal több energiát, szívós munkát felkészítő tevékenység.

Én csak tisztelettel tudok felnézni azokra a vadásztársasági és szövetségi vezetőkre, akik még hajlandók vadászati ügyekkel foglalkozni, mert a munkájukért nem kapnak se köszönetet, se tiszteletet, mintha nem állnának mögöttük az emberek. A múlt hónapban megtartott közgyűlésünk egyik fő témája például a vad és gépjármű ütközésekből keletkező károk rendezése volt. Tényleg több hónapos huzavona után elértük, hogy akadt végre Pest megyében egy biztosító, amely a terület bérleti díjának többszöröséért vállalta a biztosítást. Úgy gondoltuk, ez még mindig jobb, mintha a vadásztársaságok közvetlenül fizetik a gyakran milliós összegű károkat. Erre feláll egy vadásztársasági vezető és leteremt bennünket, hogy mit képzelünk, meg mit képzel a biztosító.

**VADÁSZLAP:** – Azért ez egy kicsit érthető, hiszen a vadásztársaságoknak nincs pénzük a biztosítási díjak kifizetésére. Hogyan látja a vadászat helyzetét?

**NAGY ISTVÁN:** – Sajnálom, hogy a „bocsánatos bűnök” kezd-



nek átragadni a legtisztességesebb vadászokra is. A szakmai munka kezd elveszíteni a rangját, a vadászias, etikus magatartás, az udvariaság, a fegyelem kihalóban van, egyre kevesebben hajlandók a közösség érdekében valamit is tenni. Tudjuk, de nem tudunk ellene tenni, hogy az apróvadás társaságok a terület vadel-tartó képessége felett is lelővik vagy lelövetik a fácányúkot, mert kell a teríték. A nagyvadás területeken régóta nem lehet korrekt állománykezelésről, végiggondolt selejtezésről beszélni, a vadásztársaságokra kényszerített tervteljesítés miatt lámpával, hajtásban azt lövik és lövetik, ami beáll. A vadászok nem veszik, nem olvassák a vadászkönyveket, pedig soha ennyi könyv nem jelent meg és sajnos a vadásznapi sem igazán ünnepe, hiába erőlködünk a vadászatot-vadászokat a jó oldaláról bemutató demonstrációval, sokan a vadászok közül azért nem jönnek el, mert nem lehet kompetenciát hazavinni.

**VADÁSZLAP:** – Lát kiutat ebből a helyzetből?

**NAGY ISTVÁN:** – Csak az összefogást, a közös erőt... és ezt nem kincstári optimizmus mondatja velem. Ezért lelkesedek a Magyar Vadászati Kollégium megalakulásáért, azokért az állásfoglalásokért, amelyeket a kollégium valamennyi érdekvédelmi és szakmai szervezettel közösen és egyetértésben már megfogalmazott. Biztos vagyok benne,

ha a szakma, a vadászok összefognak, jó időben, előre kidolgozzák az elképzeléseiket, lesz tárgyalási alapunk a hatóságokkal s lesznek eredményeink is.

**VADÁSZLAP:** – Ha jól tudom, a vadászat új struktúrájának kialakítására a kollégium – néhány kiegészítéssel – azt az előterjesztést fogadta el, amelyet ön a szakmai kamara elnökeként terjesztett elő. Mi ennek a lényege?

**NAGY ISTVÁN:** – Nem vetettük el azokat a korábbi évtizedekben bevált szervezeteket, amelyek jól működtek, viszont kiegészítettük olyan elemekkel, amelyek nélkül nem várható megújulás. A vadászat struktúráját úgy képzeljük el, hogy fokozatosan minden a helyére kerüljön. Felülről lefelé ez úgy néz ki, hogy – ha már nincs külön természeti erőforrások minisztériuma, akkor maradjon a Földművelésügyi Minisztériumnál a II. fokú hatósági feladat ellátása. Az FM irányítson és ellenőrizzen, felügyelje az I. fokú hatóságokat, működtesse és ellenőrizze a trófeabírálati rendszert, a vadászati vizsgáztatást és természetesen dolgozzon ki országos terveket. Az I. fokú hatóság az úgynevezett vadászati felügyelőség legyen, amely nem azonos a mai vadászati felügyelői rendszerrel. Ezt a felügyelőséget meg kell erősíteni, hogy elláthassa az úgynevezett vadgazdálkodási régiók irányítását és felügyeletét. A vad-

gazdálkodási régiók egy-egy tájegységre terjednének ki, amelyen belül úgynevezett vadgazdálkodási körzetek alakulnának ki. A vadgazdálkodási körzeten belül, amelyek nagysága több 10 ezer hektár is lehet, alakulhatnának ki a vadászterületek, amelyeket szektorsemleges az állam hasznosítana és a Vadászati Felügyelőségeken keresztül adna bérbe. A rendszer abból indul ki, hogy a vadon élő állatvilág – és ezen belül a vadászható vadfajok – továbbra is az állam tulajdonát képezik, és az állam feladata tulajdonának a hasznosítása. Természetesen az állam döntése, hogy az adott vadászterületet, amelynek pontosan tudja az ökológiai értékét, hasznosíthatóságának mértékét, átengedi vagy bérbeadja, hiszen a bevételek a központi költségvetésbe folyhatnának és a Vadászati Felügyelőségeken keresztül fordíthatók vissza a vadászterület tevékenységének támogatására. Nyilván lennének olyan vadászterületek, amelyek támogatásra szorulnak és olyanok, amelyek eltartanák önmagukat, illetőleg nyereség termelésére is képesek lennének. Az átengedésről most ne beszéljünk, ezeket a II. fokú hatóság döntené el. Számunkra izgalmasabb, hogy a vadászterületek bérleti lehetőségét – legalább 10 éves időtartamra – piaci viszonyok között, de csak kimondottan magyar és a vadászatra alakult egyesületek pályázattal és nem licitálással nyerhetnék el, és azonos feltételek mellett előnyt élvezhetnének a jelenlegi vadászatra jogosultak, illetőleg azok a földtulajdonosok, akik eleget téve valamennyi vadászati előírásnak a saját tulajdonú területükön gyakorolni kívánják a vadászati jogot. Ez a rendszer megteremtené a vadászterület működésének biztonságát, a hatósági munka hatékonyságát, az egész ország tervezési és ellenőrzési struktúráját. Ami pedig az anyagiakat illeti, nyerne vele az ország központi költségvetése, nyerne vele a földtulajdonos, mert részesülne a bérleti díjból és nyerne vele... s talán ez lenne a legfontosabb: nyerne vele a vadon élő állatvilág!

– csekő –

# AZ IGAZSÁG KEDVÉÉRT

A VADÁSZAT ELLENZÓINEK „FEGYVERTÁRÁBÓL” SOHA NEM MARAD KI A TERMÉSZETKÁROSÍTÁS, A VÉDETT ÁLLATOK PUSZTÍTÁSÁNAK VÁDJA. ELHANGZIK EZ MINDEN EGYES ALKALOMMAL, HA RÁNK TARTOZIK, HA NEM, ÉS AZ ESETEK NAGYOBB RÉSZÉBEN ÁLTALÁNOSÍTVA A VADÁSZOKRA, A MÉLYGYÖKERŰ KOLLEKTÍV BÜNÖSSÉG ELVÉN. AM, AHOGY KOLLEKTÍVE NEM LEHET TEHERBE ESNI, ÚGY NEM LEHET ILYESMIVEL EGY EGÉSZ KÖZÖSSÉGET VÁDOLNI, MERT AZ ILYENEK AZ ÉRVÉNYES SZABÁLYOK, RENDELETEK, VADÁSZETIKA SZERINT IS ELÍTÉLENDŐK. EZ PERSZE NEM JELENTI AZT, HOGY NEM FORDULNAK ELŐ SZABÁLYTALANSÁGOK, VÉTSÉGEK, ESETLEG BÜNCSELEKMÉNYEK IS, AMELYEKNÉL A SZEMÉLYES FELELŐSSÉGREVONÁS – NORMÁLIS ESETBEN – NEM MARADHAT EL. HA PEDIG NETÁN VALAMILYEN CSODA FOLYTÁN MÉGIS ELMARADNA, JOGUK VAN A VADÁSZOKNAK AHHOZ, HOGY MEGTUDJÁK, KIVEL VAGY KIKKEL VESZNEK BENNÜNKET EGY KALAP ALÁ. EZÉRT KÉRTÜK MÉG A NYÁRON A TERMÉSZETVÉDELEM ILLETÉKESEIT, HOGY HAZA BIZONYÍTOTTÁ VÁLNA ILYESMI, SZÍVESKEDJENEK ARRÓL LAPUNKAT ÉS EZEN KERESZTÜL A VADÁSZOKAT IS TÁJÉKOZTATNI. ÍGY JELENT MEG A HÍR A MÚLT ÉV SZEPTEMBERI SZÁMUNKBAN, MINDÖSSZE 12 SORBAN, AMELY ARRÓL SZÓLT, HOGY DR. RAJNIK FERENCET A BÍRÓSÁG NÉGY KERECSENSÓLYOM-FIÓKA KISZEDÉSÉÉRT ÉS AZOK ENGEDÉLY NÉLKÜL KÜLFÖLDRE CSEMPÉSZÉSI KÍSÉRLETÉÉRT A BÍRÓSÁG JOGERŐSEN 45 EZER FORINTOS PÉNZBÍRSÁGGAL SÚJTOTTA.

A törvényes határidőn – 30 napon – túl dr. Rajnik Ferenc ügyvédje útján helyreigazítási kérelemmel fordult szerkesztőségünkhöz, amelynek lényege szerint a hír teljes mértékben téves, soha egyetlen bíróságon ilyen ítélet nem született, és ez a valótlan állítás védelem jó hírnevét sérti. Amennyiben a helyreigazítás nem jelenik meg – írta az ügyvéd –, az üzleti életben elismert jó hírnevének sérelme miatt jelentős összegű kártérítési per megindítására adott a „sértett” megbízást. Válaszlevelünkben egyezséget ajánlottunk, mert tény – de ez csak utólag derült ki –, hogy az ítélet nem volt jogerős. Levelünkre bírósági idézés volt a válasz, a Pesti Központi Kerületi Bíróságra, ahol december 15-én a pert megnyertük (17.p92472/1994/3.).

A Kunszentmiklósi Városi Bíróság a B.54/1992/II-I. sz. ítéletében dr. Rajnik Ferencet 45 ezer forint pénzbírságra egyrendbeli lopás büntetéséért elítélte, egyrendbeli természetkárosítás vétsége alól felmentette és elkobzott egy mászóvasat. Megállapították, hogy 16 héjafiókat jogtalanul eltulajdonított, amelyből 11-et Spanyolországban értékesített, az általa működtetett Fly export-import irodán keresztül. A fiókák kiszedéséhez sem a területileg illetékes, sem az orszá-

gos természetvédelmi hatóságtól engedélye nem volt. Négy kerecsensólyom-fiókat a rendőrség a lakásán foglalt le, amelyről a vádlott azt állította, hogy a Balaton környékéről hozta neki egy vadász. Nem tudta megállapítani, hogy milyen ragadozó madár fiókái, ezért Duhay Gábortól kért szakvéleményt. A nevezett a bírósági anyag szerint úgy nyilatkozott, hogy a fiókák vörösvércsek lehetnek. A lefoglaláskor azonban már kerecsensólymokra „fejlődtek”. Az azonban később sem érdekelt senkit, hogy ha Duhay vörösvércsüket látott, védettek azok is, hová lettek, és ki volt az a „vadász”, aki csak úgy besétált a hóna alatt négy kerecsensólymával, és köd előtte, köd utána. Ha a bíróság elfogadta, lelke rajta, mi sem vitatjuk, már csak a jó hírnevünk védelmében se. Kérdés azonban, hogy a közúti ellenőrzésnél például egy papír nélkül szállított vad esetében elhinné-e a rendőr vagy valaki, hogy a lőtt vadat valakitől „kaptuk”, mint a náthát. Az viszont mindenféleképpen kissé furcsa, hogy egy szakmérnöki képesítéssel és doktori címmel rendelkező vadbiológus hogyan tévesztheti össze a vörösvércsét a kerecsensólyommal? Mi ugyanis dr. Rajnik Ferencet nagytudású, jól felkészült szakember-

nek ismerjük, aki solymásztudományáról is híres. Értelmetlen volt kiásnia a csatabárdot, mert nem a szerkesztőségben kobozták el nevelt sólymait. A fellebbezési tárgyalás alapján a Bács-Kiskun Megyei Bíróság az előző ítéletet hatályon kívül helyezte és megismételt eljárásban a Bajai Városi Bíróságra helyezte át. A több mint öt oldalas indoklásból ehelyütt mindent nem tudunk közölni. Ízelítőül csupán annyit, hogy a T. Bíróság nem látta megfelelően tisztázottnak, hogy az említett területeken engedélyhez kötött-e a héjafiókák gyűjtése, ki jogosult az engedélyezésre és ki a sértett? Az exportengedély kiadója tudta-e, honnan „gyűjt” be a vádlott?

Tisztázni kell továbbá azt is – írják –, hogy védett és fokozottan védett fajok esetében ki gyakorolhatja az állam tulajdonosi jogait? És így tovább...

Dr. Tardy János, a KTM államtitkára a Bajai Városi Bíróságnak és a Bajai Városi Ügyészségnek címzett levelében minden vonatkozó jogszabályra és rendeletre való hivatkozással helyére tette a dolgokat és igyekezett a vitás kérdéseket tisztázni.

Nos, ezek után megszületett a 9.B.272/1993/13. sz. végzés, amelyet a Bajai Városi Bíróság hozott,

Kunszentmiklóson. Dr. Rajnik Ferencel szemben a folytatólagosan elkövetett lopás vétségében az eljárást megszüntette és megrovásban részesítette, valamint 3000 forint büntetői költség megtérítésére kötelezte. Ennek ellenére az indoklásban az olvasható, hogy „a vádlott tényállás szerinti cselekménye... a folytatólagosan elkövetett lopás vétségének megállapítására alkalmas. A végzés ellen a jogosítottak egyike sem fellebbezett, csupán a KTM a Legfelsőbb Bíróság részére felülvizsgálati indítványt terjesztett be, de ezt a címzett elutasította.

Szabó Zoltán, Pest megye vadászati főfelügyelője szerkesztőségünkkel közölte, hogy a vadászjegyet azért nem tudta bevonni dr. Rajnik Ferencetől, mert az 1994. április 12-én kelt ítéletet – bár halott róla – a bíróság a Pest megyei FM Hivatalnak nem küldte el.

Az egésznek az a vége – egyelőre –, hogy a hibás a Magyar Vadászlap szerkesztősége. Egyébként minden rendben van, készül az új törvény, pedig most is volna mit betartani és betartatni. A berni és washingtoni egyezményekről már nem is szólva, mert úgy tűnik, az csak akkor használható érv, ha támadni lehet a vadászokat.

Homonnay Zsombor

## HELYREIGAZÍTÁS

A tavalyi évfolyam utolsó számának 7. oldalán a bal alsó bekezdésben a két „főfaj” szó közötti másfél sor kimaradt. A hibás bekezdés: A tölgy és bükk fiatalosban a kecskefűz, rezgőnyár például kedvenc csemegéje a szarvasnak, amelynek védelmében a főfaj a gyors növéssű mellékfajok mel-

lett hosszú ideig csak sínylődik, nagyobb eséllyel rágja le a szarvas, s végül elpusztul, így az erdész újra pótolhat vagy belenyugszik a mellékfajok előretörésébe, a vadász pedig újra fizezethet.

A helyes szöveg: A tölgy és bükk fiatalosban a kecskefűz, rezgőnyár például kedvenc cse-

megéje a szarvasnak, amelynek védelmében a főfaj az égnek ugrik és hamar kinő a vad szája alól. A felszabadító tisztítás elhagyása a vadász és erdész számára sokszor végzetes lehet, hisz a lassú növéssű főfaj a gyors növéssű mellékfajok mellett hosszú ideig csak sínylődik, nagyobb eséllyel rág-

ja le a szarvas, s végül elpusztul, így az erdész újra pótolhat vagy belenyugszik a mellékfajok előretörésébe, a vadász pedig újra fizethet.

És természetesen nem „tő” melletti erdész, hanem „tő” melletti erdész a cikk utolsó mondatában.

# A magyarországi gímszarvas populációdinamikája és hasznosításának értékelése

(SZAKMÉRNÖKI DOLGOZAT ALAPJÁN)

Az állomány nagyság kérdése az 1960-as évek végétől, az egyre nagyobb mértékű minőségromlás az elmúlt évek szakmai és nem szakmai fórumok vitáinak állandó témájává vált.

A véleménykülönbségeket kiélezte a vadászat-vadgazdálkodás feltételrendszerének megváltozása, a vadászati, erdő- és természetvédelmi törvény hiánya, a hosszú távú vadgazdálkodási üzemtervek megszűnése.

A több éve tartó átmeneti helyzet megrehezítette a szakmai vezetés munkáját, gyengítette az ellenőrzés és érdekképviselet rendszerét. Emellett, az állomány-csökkentés vitathatatlan kényszere mellett (mező- és erdőgazdasági tűrőképesség), főleg gazdasági okok miatt, egyre realisabb veszélyként jelentkezik a gímszarvasállományok túlhasznosításának lehetősége.

A minőség megőrzése érdekében az utóbbi években több, a minőséget természeti értéknek is elismerő, azt jogosan feltűző szakember emelt szót.

Az elmúlt 30 év állománynövekedésének alapját egyrészt a nagyüzemi monokultúras mezőgazdaság kialakulása és az erdőművelés intenzívvé válása, mint az élőhely megváltozása, másrészt a nőivarú állomány és a borjak alábecslése, a lehetőségekhez képest alacsony szintű hasznosításuk jelentette. Ez annak ellenére igaz, hogy folyamatosan növekedve az évenkénti terítékek vadásztársaságoknál 20-50%, országosan 20-80% tehén-többletet mutatnak.

A borjak alulhasznosítása még szem-

betűnőbb, az 1980-as évek elejéig a teríték szaporulati aránya 0,5-0,6 közötti, majd az ezt követő években növekvő tendencia mellett sem éri el a vizsgálatok során tapasztalt, ténylegesen szaporodóképes nőivarú állományra vonatkozó 0,90-0,95-ös értéket.

A természetes elhullásból számított elhullási arány átlagosan 3%, s annak ellenére, hogy 1990-től határozott növekedést mutat, a gyakorlat feltételezése szerinti maximális 5%-ot nem haladja meg. A természetes elhullásokból származó veszteségek így nincsenek lényeges hatással az állomány nagyságára.

A hasznosítási arány változásai tükrözik legjobban a gazdálkodó szervezetek becslésként megadott adatainak megbízhatatlanságát, mely már az 1970-es évek elején elérte az általánosan elfogadott 25-35%-os értéket, napjainkban pedig meghaladta az irreálisan magas 60%-ot. Ez azt jelzi, hogy számítások alapján nem indokolatlan a becslésnél minimálisan 1,5-1,8-szor nagyobb valóságos állomány nagyságot feltételezni. A hasznosítási arányok csak ekkor reálisak.

Az állományjellemzők közötti összefüggés-vizsgálatok, az állomány nagyság és hasznosítási arány kivételével, gyenge korrelációkat eredményeztek. Ezek a folyamatos állománynövekedéssel, a magas szaporulati aránnyal és az alacsony természetes elhullásokkal együtt azt jelzik, hogy a gímszarvasállomány az élőhelyek ökológiai eltartóképességének szintjét nem érte el. Az erdő-szarvas ellentét oka az erdészeti tűrőképességnél

nagyobb állomány, amely azonban természetes táplálékigényét napjainkban is ki tudja elégíteni.

A gazdálkodás színvonala, a hasznosítás módja, az élőhely minősége az agancs mennyiségi és minőségi paramétereinek változásain keresztül is jól nyomon követhető. Az állomány nagyság és hasznosítás növekedésével csökken az érmesarány, de ezen belül az egyes érmes kategóriák aránya kisebb ingadozások mellett stabil. Ez utóbbi az állományjellemzőkhöz hasonlóan szintén kizárja a túlnépesedésből adódó degradációt. Viszont az érmesarány mellett csökken az agancsok alapján meghatározott átlagéletkor, növekszik a trófeák átlagtömege és a hibás kilövések aránya. Ezek egyértelműen a szakszerűtlen gazdálkodás következményei, a tehénselejtezés és a borjúkilövések elmaradásán túl, az idős bikakorosztály megfogyatkozása után, évről évre fokozódik a jövő érdekében kíméletet érdemlő középkorú bikák túlhasznosítása, a gímszarvasállományok kizsigerezése.

A szakszerű állománykezelés alapvető feltétele, hogy megbízható, a valóságos helyzetet legjobban megközelítő adatok álljanak rendelkezésre. Az országosan és szektoronként feldolgozott statisztikai adatok általános tendenciákat tükröznek, azokból csak általános megállapítások vonhatók le. Mivel ezektől tájanként, gazdálkodási egységeként jelentős eltérések is adódhatnak, a vadászterület állományára vonatkozó saját adatok nélkülözhetetlenek. A terítékek tényszámai mellett a jövőben elkerülhetetlen a gya-

korlat számára a mai napig feleslegesnek tekintett vagy nehezen kivitelezhetőnek tartott becslési eljárások alkalmazása. Az állomány nagyság, ezen belül az ivararány, a felnevelt szaporulat és nemekénti megoszlása, az egyes korcsoportok megbízható becslése alapvető fontosságú.

A tervezés, becslés és hasznosítás egymásnak ellentmondó időpontjai miatt a tél végi állománybecslés kontrolljaként célszerű az augusztusi, bőségű állományt is felmérni. Így a becslés és hasznosítás között csak rövid idő telik el, az állományváltozásból adódó hibalehetőség kisebb.

Az állomány nagyságának és élőhelyének viszonya, környezetének minősége csak közvetlenül mérhető paraméterekkel határozható meg. Ezek folyamatos mérése az amúgy is elkerülhetetlen zsigerezéskor, egyszerű eszközökkel, minimális ismeretek birtokában elvégezhető. Fontosabb paraméterek: a zsigerelt testtömeg, vesezsírindex, vemhesülési arány, első vemhesülés küszöbtesttömeg-értéke, terítékre kerülő fiatal bikák agancstömeg-változásai.

Fentiek a hazai vadgazdálkodás szakmai színvonal emelés alapfeltételei, de csak abban az esetben, ha a gímállományok további túlhasznosításának sikerül gátat szabni. Ehhez olyan törvényi, jogi szabályozás szükséges, mely a mezőgazdaság és az erdőgazdaságok érdekeinek figyelembevételével elismeri a vadállomány természeti értékét, köztük a gímszarvas világviszonylatban is nagyra értékelt minőségét. Szakály Antal

## EBE(É)K hányada

TÜSKE

Nagy dolog a biztonság, hiszen végtére is mindenki arra törekszik. Ebből kaptunk láckét az EBEÉ idején, és mint utólag kiderült, igen fegyelmezetten bújunk a föld alá arra a néhány napra, amíg az értekezlet tartott. Nem is ez a gond, hiszen a végén mindenki megdicsőült, nem volt semmi baj, a terroristák sem mentek dolgozni, így aztán nem is terrorizáltak senkit. Mindenki végezte a kis és nagy dolgát, ahogy máskor. Az azonban meglehetősen furcsa volt, hogy az úgynevezett általános fegyverszállítási tilalmat csak péntek délután hozták néhány érintett tudomására. A megyei szövetség például ebéd után szerzett tudomást az ügyről, és aki már pénteken leutazott a vadászterületre, az csak akkor tudhatta volna valamit, ha a magasle-

sen esti újságot olvas, tévét néz vagy rádiót hallgat.

Egyedi eset, magánügy, mondhatná bárki, csak hogy hasonló gondok voltak annak idején a pápa látogatásakor vagy az angol királynő tartózkodása alkalmából, amikor is vadászati tilalom lépett életbe(!). Csak éppen azoknak nem szóltak időben, akiket érintett. A rendőrök tudták. El lehet képzelni azt a vadászt, aki Zalából érkezett vasárnap este a Déli pályaudvarra, hátán golyós és sörétes puskával, hátizsákkal. Mint héja a csibére, úgy csaptak le rá, és ezután még metróra is kellett szállnia, hogy nagy nehezen hazaérjen, mint potenciális gonosztevő.

Bizonyára lesz még ilyen és hasonló rendezvény, amikor számítani lehet arra, hogy valaki vagy valakik vadásznak álcázva igyekeznek

önös érdekeiket érvényesíteni. Talán nem lehetetlen kérés, hogy időben szóljanak azoknak, akiket a tiltás érint. Bár nem értek hozzá, de bizonyára egy-egy ilyen eseményt időben kezdenek szervezni, nem ötletszerű a védekezés. Nos, akkor talán nem is elképzelhetetlen ez a kérés egy olyan hatóságnak, amely arról szeretne bennünket meggyőzni, hogy egyre inkább polgárbarát, és szlogenje szerint bennünket szolgál és véd.

A világhírű tanácskozás idején – mint mindig – akadnak a vendégeknek különleges kívánságai is, ha a vadászatot annak lehet nevezni. A Pesti Riport hírül adta, hogy a vendégek vadászni voltak, ahol is Simon Perez izraeli államfő lett a „jagdkönig”, mert ő lőtte a legtöbb vadrcét. A hír nyomán megkérdeztük az FM illetékesét, hogy hol

volt az ominózus vadászat, és mit lehet még elmondani róla. A legnagyobb meglepetésünkre annyira titkos volt, hogy arról tőlünk hallottak először. Sajnos az idézett lap szerkesztősége sem mondhatott pontos helyszínt, de a vadászat tényéért – biztos forrásra hivatkozva – vállalták a felelősséget, így a récézés nem hírlapi kacsa. Azt viszont már ők sem tudták, hogy a magas vendégnek volt-e minden külföldi vadász számára kötelezően érvényes vadászjegye, fegyverbirtokozási engedélye és érvényes felelősségbiztosítása. Ezek meglétét ugyanis a rendelet szerint a vadászvezetőnek kötelessége volna ellenőrizni. Arra ugyanis már gondolni sem merünk, hogy ezek után nem volt teljesen rendben a papírforma...

-h-y-

# Újabb lépés a vadgazdálkodás tudományos megalapozásáért

Napjaink különös intenzitással változó világában egyre több új kérdést vet fel a vadgazdálkodási gyakorlat. Tekintélyes hányaduk igényel olyan választ, amely tudományosan megalapozott és amellyel több tudományágat érintve szinte interdiszciplináris megoldásra váró. Olyan kérdésköröket ölelnek fel ezek a problémák a szokásos ökológián túl, mint a természet- és környezetvédelem, az állategészségügy és annak humán vonatkozásai, a szervezeti és ökonómiai aspektusok és maga az oktatás-kutatás.

A vadgazdálkodás, mint tudományterület, a tevékenység jellege folytán – a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályának diszciplinái közé tartozó. E szervezeten belül az Erdészeti Bizottság vállalta fel a tárgykör gondozását. Ez a szándék úgy öltött testet, hogy részben a tagjai sorából, részben azt kiegészítve elismert szaktekintélyek felkérésével külső tagokból

egy 12 főből álló Vadgazdálkodási Munkabizottságot hozott létre a jelenleg folyó akadémiai ciklus idejére.

Az Erdészeti Bizottság a tagjainak sorából dr. Kóhalmy Tamás tanszékvezető egyetemi tanárt, a mezőgazdasági tudomány doktort bízta meg a munkabizottság elnöki teendőinek ellátásával. Ezek sorában első volt a személyek felkérése. A 12 fő között találunk apró- és nagyvadas szakembert, vadászati oktatót, kutató és vadgazdát, agrár- és erdőmérnököt, állatorvost és a tudományos fokozatok valamennyi megfelelőjét. A bizottság tagjai: dr. Bencze Lajos kandidátus, dr. Faragó Sándor kandidátus (titkár), dr. Führer Ernő ERTI főigazgató, dr. Galamb Gábor, dr. Koloszar József kandidátus, dr. Kóhalmy Tamás tud. doktora (elnök), dr. Nagy Emil tud. doktora, dr. Rác Antal kandidátus, dr. Solymos Rezső tud. doktora, dr. Sugár László állatorvos, dr. Szontagh

Pál tud. doktora, dr. Tóth Sándor kandidátus.

Az alakuló ülést a Kaszói Erdőgazdaság Rt. központjában tartotta a testület, kihasználva azt a lehetőséget is, hogy a szakmai körökben ismert kaszói erdő-vad aktuális kérdés lényegével a helyszínen is megismerkedhetnek. Ez maradéktalanul megvalósult, mert a házigazdák kitűnő szakmai programmal mutatták be terepen is jellemző gondjaikat a ki vezető utakkal együtt.

Az ülés résztvevői közös bölcsességgel összeállították azoknak a kérdéseknek a körét, amelyekkel vélhetően foglalkozniuk kell a közeljövőben. Azokat, amely témákban ajánlásokat, javaslatokat kell megfogalmaznia ennek a grémiumnak az ágazat szorosán vett öntevékenysége, de még inkább gazdasági és társadalmi életünk hozzá kapcsolódó területei tekintetében.

Szükséges legalább címszavakban utalni ezekre a kérdésekre,

amelyek között ott szerepel a törvény, vagy törvények szakmai véleményezése, az erdő-vad koncepcionális fogalomtisztázása és alapelvek rögzítése (vad helye az erdőben, a védett erdőben, a természetvédelmi területen stb.), a vadaskertek perspektivikus szerepe, az apróvad-gazdálkodás jövője, a küszöbön álló NATUREX-PO-96 tudományos rendezvénye és még több más kérdés. Annyi, hogy annak felét is elég lenne mindenki számára megnyugtató módon feltárni a munkabizottsági ülés alatt.

„Sokat akar a szarka...”, de igyekszik is megtenni minden tőle telhetőt a Munkabizottság, hogy állásfoglalásaival és javaslataival megfelelő helyen eljárva tudományos megalapozottsággal tudja előbbre mozdítani a magyar vadgazdálkodás segítségére szoruló szekerét.

**Dr. Kóhalmy Tamás**  
tanszékvezető egyetemi tanár,  
a munkabizottság elnöke

## HETEN A TILOSBAN!

Hét szabálytalankodó vadász ellen indított eljárást a rendőrség Békés megyében. Az ügy részleteiről Nagy Sándort, a megyei vadászszövetség elnökhelyettes-fővadászát kérdeztük.

Az eset egy november végi szombaton történt a Szarvasi Bemutató Vadgazdaság területén. Augusztus óta immár harmadik alkalommal fogadták vadászatra a velük együttműködési szerződésben álló Gyulai Szolgáltató Vadásztársaság gyulai csoportját, tíz vadászt és egy hajtót. **(A társaság egyike Békés megye hat bérkilövő vadásztársaságának, amelyek bi-**

**zonyos szolgáltatás, munka fejében szereznek jogot meghatározott számú és fajú vad lelövésére. A szerk. megj.)** A reggel nyolckor kezdődő vadászat – amelyet a házigazdák végig felügyeltek –, délre a terítéssel sikeresen befejeződött. A 38 kakast elosztották egymás közt, majd hazaindultak. Mint később kiderült, a tíz bérkilövő közül heten, nem sokkal később, visszajöttek a vadgazdaság Nagyszénás-Szarvas között húzódó erdős területére. Egy bokros helyen próbálták elrejteni a gépkocsikat, majd eltűntek a fák sűrűjében. Ott-tartózkodásukat négy

óra felé Dian János, az illetékes vadgazdaság ellenőrző körútját végző vezetője jelezte a rendőrségnek. A történeteket jelentették a szarvasi és a Békés megyei rendőröknek, a Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalnak, és az illetékes vadásztársaságnak. A vadászterületen tokból kivett fegyverrel való engedély nélküli tartózkodásuk már akkor is jogosulatlan, szabálytalan vadászatnak minősül, ha igaz állításuk, amely szerint el sem sütték a puskáikat...

A szarvasi rendőrkapitányságon Demeter László rendőrkapitánytól megtudtuk, az orvvadászattal gya-

núsított hét személy ellen a lakóhelyük szerint illetékes gyulai, illetve gyomaendrői rendőrkapitányság szabálysértési hatóságai folytatják le a vizsgálatot.

Kalmár József, a Gyulai Szolgáltató Vadásztársaság titkára elmondta, hogy a gyulai csoportjuk szóban forgó hét tagja példás büntetésre, köztük a legsúlyosabbra, a kizárásra is számíthat. Végleges döntésüket természetesen a rendőri vizsgálat eredményétől teszi függővé. Amit addig tehetnek az, hogy felfüggesztik az orvvadászok tagsági jogait.

**Csath Róza**

# HUBERTUS VADÁSZATI MAGAZIN

Hálás szívvel köszönöm – a magam és a Duna Televízió munkatársai nevében – a szerkesztőséghez eljuttatott jókívánságokat, az ötleteket és javaslatokat. Túl vagyunk a magazin első, hét adásból álló év-folyamán, ezért az illendőség is azt kívánja, készítsünk mérleget, összegezzük a tapasztalatokat.

A műsor tavasszal indult, az első adásban a szalonkavarás hangulatát próbáltuk képileg is megfogalmazni. A Pílisi Szalonkavartató tagjai: Janisch Miklós, Pataky Péter segítségével bepillantottunk a szalonka életének rejtelmeibe és egy villanásnyit Muray Róbert „állatfeszítő” munkásságába. Ekkor vettük hangszalagra a Kovács Elek vezette vadászkiállítás közreműködésével a vadászat kezdetét jelző dallamokat, amely azóta is a magazin állandó szignálja.

A kezdet kezdetén – érthetően – a szerkesztőség még nem rendelkezett semmilyen archív felvétellel, a képek zömét a „12 hónap az erdőn” c. tévéfilmből kölcsönöztük. Azóta – nagy-nagy szerencsével – sikerült néhány olyan őzes, fácános, nyulas és vaddisznós felvételt készítenünk, amelynek egy részét már leadtuk a műsorokban, de a későbbiekben is felhasználhatunk.

Márciustól kezdődően hathetenként, a Gazdakör részeként volt magazinunk adásban. Egészen a nyár végéig, amikor – mi tagadás – jött a hír: a többi magazinműsorról együtt, megszüntették a Hubertus Vadászati Magazin is. Több mint egy hónap csatázást és érvelést követően, amikor eldőlt, hogy a Duna Televízió nem szűnik meg, nem olvad bele a Magyar Televízióba, Pekár Istvánnak, a Mezőgazdasági műsorok főszerkesztőjének és a Duna Tv vezetőségének köszönhetően újjászülettünk, sőt önállóak is lettünk.

Sajnos ez egyben azt jelentette, hogy a korábbi esti főműsoridő helyett minden hónap első csütörtökjén 17 óra 10 perckor kaptunk 20 perces műsoridőt. A televíziók

korábban is próbálkoztak vadászmagazinok sugárzásával, legutóbb az MTV csatornáján jelentkezett a Rácz Gábor szerkesztésében és Koncz Gábor által vezetett vadász-műsor, amely a televízió műsorainak átszervezése közben – megszűnt. A vadászat ezzel elvesztette az egyetlen televíziós fórumát, így nagyon is indokolt volt teljes méltósággal küzdeni a Hubertus Vadászati Magazin megmentéséért. Szerkesztőségünk elfogadott minden kompromisszumot, a délutáni műsoridőt, a három és fél napra csökkentett forgatási időt és azt is vállalta, hogy „összekunyerálja” a műsor-készítés költségeinek legalább a felét.

Ezúton is köszönjük szponzorainknak a

támogatást. Első helyen az FM Vadgazdálkodási Alap szakbizottságának és miniszterének, akitől a legnagyobb összegű támogatást kaptuk. De köszönjük azoknak a cégeknek, vadászárságoknak is a segítségét, akik nem csak ígérték, folyósították is műsorunknak az anyagi támogatást: az AGROFÜZES Rt.-nek, a VERGA Rt.-nek, a Kettner-Nimród Kft.-nek, Szecsey József kanadai fegyverművesnek, a Hubertus Rt.-nek, az Országos Vadásznapi szervezőbizottságának, a MAVAD-Lábod Rt.-nek, a Kaszói Erdőgazdaság Rt.-nek, a Gyulaji Erdészeti és Vadászati Rt.-nek, az Arzenál Kft.-nek, az Aranyfácán Kereskedelmi Kft.-nek, a kaposvári Hubertus vadászolt-

nak, az AUTÓKER Rt.-nek, Papp József pápai gumijavítóknak és az Aranypony Kft.-nek.

Külön köszönetet mondunk az Abádszalóki Hubertus, a Kunszentmártoni, a Pannonvad, a Tiszaföldvári Dózsa, a Vadcoop Bérkilövő és a Makádi Vadászárságoknak, valamint a Vadászati Kulturális Egyesületnek, a Pílisi Parkerdőgazdaságnak, a MAVAD Rt. vecsési vadhúsfeldolgozó üzemének, a Kaposvári Agrártudományi Egyetemnek, az Országos Közegészségügyi Intézetnek, hogy hozzájárultak, megteremtették forgatási lehetőségeinket.

Köszönet a Kettner-Nimród Kereskedelmi Kft.-nek, hogy több alkalommal kiegészítette a műsorvezető öltözetét.

Eddig a magazin 2 óra 20 perces műsor-idejében 36 helyszínen forgattunk, 47 riportot, 52 interjút készítettünk és 59 témát dolgoztunk fel, nem számolván műsorunk szolgáltató jellegű anyagait.

Talán nem tűnik elfogultságnak, ha azt mondom: a Hubertus Vadászati Magazin második évfolyamát egy megerősödött stáb készíti, túljutottunk a kísérletezés periódusán, házon belül is kialakult az állandó csapat Mánfai Miklós rendező-operátor, Kovács László gyártásvezető, Garamvölgyi István hangtechnika, a Contur Lyne vágói Szatory Tibor és Kozma Tamás közreműködésével.

És végül röviden arról, hogy mit láthatnak a január első csütörtökjén műsorra tűzött Hubertus Vadászati Magazinban a Duna Tv csatornáján, 17 óra 10 perces kezdéssel.

– R riportot készítettünk az élőnyúl-befogásról.

– Hogyan vadászik egy vadcoopos bérkilövő vadász?

– Mit tudnak a futózott terepgumik?

– Vadászat – videokamerával.

—css—



A forgatás helyszíne a Pannonvad Vadászárság területe, a mikrofon előtt balról jobbra Guba István, Visztricz Ottó és Kása Róbert hivatásos vadászok

## A REFERENCIATERÜLET HÍREI

Az egymást követően rendezett egynapos disznóhajtás és kétnapos terelővadászat terítéke 18 disznó, 6 szarvas. A vendégcsoport egy része előzőleg egy állami területen volt vaddisznóhajtáson, és igazán nem volt könnyű megmagyarázni nekik, hogy ott miért lehetett lőni a hajtásban a szarvasokat. Német vadász ugyanis módfelett nehezen érti meg, hogy nálunk ötven kilométerrel arrébb vagy mások a vadászat szabályai, vagy csupán túlteszik magukat rajta.

A gazdag csermakktermés kínálta az erdészetnek több területre is a makkalátelepítés lehetőségét olyan erdőrészekbe, ahol nem voltak termő állományok. A túrásvészély elkerülésére az erdészekkel közösen rendeztünk vaddisznóra vadkárrelhárító terelővadászatot, szigorúan a telepített helyek mellett fekvő sűrűkben. Az eredmény három süldő volt, amelyek mindegyike gyöngygyalótól a hajtóvonalban esett.

Annak ellenére, hogy a hazai diótelepítéseket mindeddig igen jól védő villanypásztorok kiválóan működtek, több esetben elszakították, megrongálták a szarvasok. Mindezek ellenére számottevő károsítás nem történt. A tapasztalatok szerint ilyen esetben sem marad benn a védett területre a vad, hanem továbbáll, de a javítással nem lehet késlekedni. Mindenesetre a villanypásztor telepítése jóval a kerítésépítések költségeinek fele alatt maradt. Az Erdő Rt. által benyújtott vadkárértéknél mennyiségi kár nem

volt, a védőkerítések összege egymillió forint volt, a minőségi kár félmillió forint alatt maradt.

Az enyhe télelő és a beköszöntő tél, valamint a bőséges makktermés miatt a várt alatt maradt a kihelyezett szemes-, szálas- és lédús takarmány fogyasztása, annak ellenére, hogy azért rendszeresen járta a vad. Lapzártáig ötszáz mázsa repafarkot hordtunk ki a területre, minden nagyvadetetőt lucernaszénával töltöttünk fel, viszont a szórókra csak akkor került kukorica, ha a kiszórt takarmányt már maradéktalanul fölvetették.

Sajnos a vadorzás okozza a legtöbb gondot, és az csak a jéghegy csúcsa, aminek kézzelfogható bizonyítékai maradnak. A bikasziger és bőr, a talált tén és borjú akár bizonyíték is lehetne, ha akadna gazdája. Ha nem is természetes, de óhatatlanul rányomják mindezek a bélyegüket a „hangulatra”, hiszen jószerint mindenki szóba jöhet, akinek puskája van. Persze ilyenkor mindig akad jó vagy éppen rossz szándékú sugó, mindent tudó, de igazán használható ötlet, információ eddig nem akadt. Jól lemérhető mindezek a vad viselkedésén is, az egyes területek kímélete sem vezetett arra – ilyen körülmények között –, hogy biztonságos vadkamrák alakuljanak ki. Találtunk bowdenzsinórból készült, szarvasváltóra állított olyan erős hurkot is, amellyel akár egy megrakott autót is ki lehetne a kátyúból rántani.

A tisztázatlan éjszakai, jól hallatszó becsapódással járó lövések arra utalnak, hogy nem lesz szegénykeznivaló a tervszámok körüli időarányos lemaradás miatt. Sokkal inkább a tehetetlenség a gond. Ezt ugyan lehetne magyarázni a törvényes beavatkozás lehetőségeinek csökkentésével, vagy inkább ellehetetlenülésével, de jócskán akadnak ennek tagadhatatlan személyes konzekvenciái is.

Nem lehet hallgatni a lötvad-átvétel körüli gondokról sem. Év közben a különböző cégek sora bombázott bennünket a jobbnál jobb ajánlatokkal, csábos felárakkal. Természetesen a legjobbakat választottuk ki. (Ez nem a reklám helye. A szerk. megj.) Az egyik telepen csak délelőtt 9-től 11-ig vették át a vadat, a másikon éjjel-nappal. Nos, az utóbbi a mai napig csak az alapárát utalta át, minden beígért felár nélkül, a másik pedig nem fizetett egy vasat sem, holott mindkettőről írásos szerződés van. Az előírtakat csupán mi tartottuk be, mert a lötv vadat leadtuk. Akad azonban itt még egy trükk. Mindenki a kapott ajánlatnál az első osztály árait nézi meg először. Az „ragad meg”, az „kattan be”, és azok az árak a legcsábítóbbak. Csakhogy a szerződéskötéskor senki nem gondol arra, hogy átlagos vadászati körülmények között egyharmad alatt van az első osztályú, így azután inkább óhajok fogalmazódnak meg, mert a harmadosztályú árért már manapság jó kutyaeledelt sem lehet vásárolni. Ráadásul – úgy gondol-

juk – első osztályú lövést inkább csak a hivatásos vadásztól lehet joggal elvárni, hiszen a sportvadász, a vendég többnyire úgy lövi a vadat, ahogy tudja.

A zord idő beköszöntével az apróvadász területekre is elkezdünk napraforgó-ocsúval etetni, a sivárrá váló határban egy-egy gázos folt, nádas, szolidágos turján a fácán egyetlen menedéke.

A haszonbérleti szerződés érvényességének megállapítására indított bírósági perünk második kiírt tárgyalása azért maradt el december 12-én, mert a bíró megbetegedett. Ez azonban csak akkor derült ki, amikor a felek a megbeszélte tárgyaláson megjelentek. Mindenkinek bosszantó ez a húzavona, de főként annak, aki Győről autózik a fővárosba „igazságnézőbe”, és senki nem értesíti, hogy a tárgyalást áttették január 16-ára. Nem bosszantja ez viszont azt a „titkos rajongókat”, aki mindig szorgalmasan megjelenik a tárgyaláson a fácántollas kalapjában. Senkinek be nem mutatkozott, viszont igen szorgalmasan jegyzetelget. Talán egyszer lesz szerencsénk megismerkednünk is, mert úgy tűnik, nagyon a lelkére vette a felek hanyagított sorsát. Az úgynevezett „legitimitás” nem kis dolog manapság, két fél szabad akarata kevés egy szerződés megkötéséhez. Fizetni viszont pontosan kell, mert nem oda tettek kérdőjelet, hanem a pak-samétára, és csak ez a vita tárgya.

(Folytatása következik)

# VADŐRSORS

....Számomra mindig képtelenségnek tűnik, hogy a vadásztársasági területeken dolgozó szakképzett vadőröknek szakmai kérdésekben a feladatát az elvileg társadalmi munkában ellátó vadásztársasági tisztségviselő, a vadászmester egyáltalán utasításokat adhat. Az is érthetetlen, hogy a hivatásos vadász hogyan tudja a vadgazdálkodási, vadászati szabályokat betartatni, a vadásztársaságon belüli orvvadászatot megfékezni, amikor minden ilyen törekvésével a saját munkáltatójával kerül szembe..."

- Bemutatkozásul, röviden ismerd eddigi pályafutásodat!

- 1989-ben végeztem Mátrafüreden a Vadas Jenő Erdészeti Szakiskolában, ahol később technikus képzést is szereztem. Utána majd egy évig dolgoztam erdészként, aztán három és fél év vadörködtem. Igaz, ebbe az egy év katonáskodás is beleesett. Tavaly ősszel és télen ács voltam Németországban, most éppen munkanélküli vagyok...

- Tehát az erdész-vadász pálya nem nyugdíjas állás?

- Ez így nem igaz: az erdészet még igen, de a vadórság az nem. Mégis meg kellett próbálnom, hogy tudjam, milyen... Persze egy erdőgazdaságnál vagy egy-két „minta” vadásztársaságnál a vadóri állás is nyugdíjas - a nagy többség azonban nem. Az otthagytam munkahelyemen például 10 év alatt hat hivatásos vadászt „használtak el”.

- Mennyit keres manapság a vadór?

- Nem ismerem a fizetési átlagokat, de az úgysem mérvadó, csak a statisztikusoknak. Másfél évvel ezelőtt én a minimális bért kaptam, összesen havonta 9000 forintot. Bizonyára nem kell külön elmagyarázni, hogy ebből nem lehet saját lábra állni, családot alapítani, eltartani.

- Akkor mégis hogyan lehet megélni?

- Disznót kell tartani, részben szőlőt, málnát vállalni. Ez mind a szakmai munka rovására megy. És persze csurran-cseppen egy kevés borralaló a külföldiek vadásztatásakor. Nem csak nekünk, és nem is olyan sok, mint azt sokan gondolják.

- Kinek csurran még?

- Elsősorban a főnököknek: a vadászmesternek, az elnököknek, és a kísérésből még a sógoroknak, a keresztfiúknak is...

- Kerül vadhús a vadór asztalára?

- Kerül. Remélem, megérted, hogy nem fogom részletezni.

- Közismert szólás, a vadórnek való malac...

- Az is meg más is. Farizeuskodás lenne, ha azt mondanám, hogy

alaptalan a vád. De ne hidd, hogy éppen mi lopnánk el a sok vadat. Ha például lehetnének a 200 grammos agancssúly alatti bakokat, vagy akár csak egyet is évente, vagy többévente egy-egy selejt bikát... az elég volna. Mint ahogy hallom, azért akad, ahol így is van. Mi is emberek vagyunk, és vadászok. A szenvedély sem lobog kisebb lánggal bennünk, mint a „sportvadászokban”.

- Mi a véleményed a sokat emlegetett orvvadászatról?

- Van véleményem, ha sokaknak nem is tetszik. A „klasszikus” orvvadászat és vadorzás jelenti szerintem a kisebb tételt. Néha hurkolnak egy-egy nyulat, őzet, légpuskával „lekapnak” egy-egy fécánt. Amíg lesz mit elvinni, el is viszik. Orvvadász itt jószerint mindenki, de elsősorban a tagság.

- Tényleg, mi van, ha a területen lövést hallasz?

- Ha épp arra járok, odamegyek, de sok értelme nincs. Ha az illető társasági tag, be sem iratkozott arra a területre, akkor sem nézhetek bele a kocsijába. Rendőrt pedig - ahogy néhányan csinálják - nem tudok mindig magammal vinni. Ha pedig netán éppen a zsigerelésen kapom rajta, akkor is kimossa magát. A vadászmester vagy az elnök kiállítja utólag az engedélyt, vagy ha nincs engedélye, azt mondja, hogy a barátja adta át a lehetőséget. Reménytelen ügy, legfeljebb adáz haragosokat lehet szerezni. Sokat és gyorsan. Természetesen van „hivatalos” orvvadászat is, mert ahogy régen meg kellett vadásztatni az elvtársakat, most is meg kell az urakat, sok változás nincs.

- Például a vadászati előjárókat is?

- Azokat a legjobban, de erre van külön keret.

- Melyik vadfajt kedvelik leginkább?

- Az őz az ideális: trófeás vad, könnyen szállítható, jó a húsa és minden területen akad. Szerintem az éves őzteríték a hivatalosnak legalább háromszorosa, ha nem több. Ugye nem gondold komo-

lyan, hogy nálunk a valójában jelentett 15 őz esik?

- És a vadgazdálkodás?

- Tudod, én megtanultam és elképzelttem valaha a selejtezést. Meg hogy az ember névről ismeri a trófás vadjait, etet, óv, kímél, fécánt nevel a jól berendezett nevelőtereken... Ehelyett azt láttam, hogy ami mozog, azt lövik. Évente hozatnak 500 nevelt fécánt, azokat esetleg őrizgethetem, és addig sem bóklászok összevissza a területen.

Vadgazdálkodási kérdésekbe beleszólásom nincs, a vadászmester utasításait hajtom végre. Lakatos a szakképzettsége, de természetesen mindent jobban tud, mint bárki. Teljhatalma van, ha akarja, lezárja a terület bármelyik részét, még én sem mehetek be oda. Ő lövi a számlára fenntartott szórókon a kockát és ez senkit sem érdekel. De ha mást lő, az sem. Ő állítja ki az engedélyeket, esélyem sincs, hogy esetleg tetten érjem.

- Mégis, hová kerül a vadászatból származó pénz?

- Többnyire a tűzhöz közel lévő zsebébe. Ez általában néhány személyre korlátozódik. A vadászmester, az elnök, de ritkábban a vadór. A külföldiek vadásztatása az üzlet. Eljönnek ide a középosztálybeli osztrákok, összebarátkoznak mondjuk a vadászmesterrel, aztán minden megy a maga útján...

- Hogyan?

- Természetesen „zsebbe” fizetnek: így mindkét fél jól jár. Jön a fizető külföldi, köt egy álcázó pauszálszerződést a vadásztársasággal, aztán hozza a vendégeit, akik neki fizetnek. Isten - meg ők - tudják, hogy mit és mennyit hoznak terítékre... Már a külföldi orvvadásztatása is megoldható. Bejön a „jóbarát”, mint jámbor turista. Itt a kezébe nyomnak egy puskát, meglövi a bikát, lefűrészelik az agancsot, és kiviszi mint talált, hullajtottat. Később összeragasztják a lefűzött koponyával. Őz agancsnál, vadkanagyarnál még ennyi sem kell, azokat - ahogy hallom - simán át lehet vinni a határon. Természetesen az egésznek semmi nyoma sem marad, már az ötödik

vendég jön, akit nekem kell kísélni.

- És a pénz?

- Az a főnöké. Nézd csak meg a kocsiját, a házat... abban még az anyósánál elszállásolt vadászvendégek pénze is benne van.

- A tagok ezt nem tudják?

- Kis hely ez a falu. Mindenki ismer mindenkit: persze hogy tudják.

- És nem szól érte senki?

- Itt a legtöbbnek megvannak a saját kis bulijai. Főleg a kapcsolatai, amellyel mindent el lehet intézni. Különben is, csaknem mindkinek van valami vaj a füle mögött, mindenki elviszi a magáét, kéz kezét mos alapon. Aki kiborítja a billet, az nem „szobatiszta”, elmarják.

- Mindennek megvan a módja.

- Például a hivatalos trófeabírálatnál is vannak módszerek?

- Természetesen ott is.

- És szerinted mit lehet tenni?

- Semmit. Dohogok magamban, megbeszélem a kollégákkal, együtt szidjuk az egészet. Minden bizonyíthatatlan. Ha szóvá tennék, feljelenéne nek rágalmazásért. Jót röhögnének rajta, mert megnyernék a pert. Ebből a fizetésből nem telik ügyvédre. Szélmalomharc az egész.

- Mégis miért vállaltad a beszélgetést?

- Ha nem beszélünk róla, akkor sem lesz jobb, és ezeket amúgy is mindenki tudja.

- Mit gondolsz magadról, vajon jó vadór voltál?

- Hát... azt hiszem, igen. Most valószínűleg sokan azt gondolják, hogy talán csak a sértődöttség mondatja velem mindezeket. Nem erről van szó. Szívesen dolgoznék újra a szakmában, ha megváltozna ez a struktúra. Ha itt is igazi vadórszolgálat volna, úgy mint Nyugaton, akkor rendet lehetne tenni. Hidd el, soha nem „svarcolnék”. Ki tenné kockára a nyugdíjas állását? Főleg, ha adnának évente csak egy bakot, amelyet tavasztól őszig figyelhetnék, kereshetnék... (A hitetlenség kedvéért közöljük: név és cím a szerkesztőségben.)

Faragó István

# FÓRUM MISKOLCON

Az észak-magyarországi vadászok székházában, klubestszerűen tartottuk meg a Magyar VADÁSZLAP író-olvasó találkozó-ját december elsején Miskolcon. A helyszín befolyásolta a meghívottak számát, hiszen terem nincs az épületben, ahol sokan férnének el. Éppen ezért inkább beszélgetés jellege volt a találkozásnak. A beszélgetés a vadászok számára égető kérdések közös végiggondolásává vált.

Természetesen az utóbbi években a vadászatot ért negatív tapasztalatok nem kerültek el hazánk északkeleti részét sem. A megjelentek aggodása két fő kérdésben jutott kifejezésre: egyrészt mi lesz a szegény és idős vadászok sorsa, hiszen lassanként kénytelenek felhagyni szenvedélyük gyakorlásával; másrészt hogyan alakulnak a terület nélküli vadászok lehetőségei. Különösen ez a két réteg hiányolja az erős érdekképviseletet, bár az mindenkinek érdeke.

A fórum résztvevői azonban

legalább ilyen mértékben aggódnak a vadért is. Az utóbbi néhány évben kialakult anarchia óriási károkat okoz a vadállományban, s ezek elhárításáért kell közösen harcolnunk. A számtalanszor megvitatott gondokhoz az idej pocokinvázió újabbat hozott: a thyodánnal végzett pocokirtás a nyulakból is vámot szedett. Ilyenkor óhatatlanul – a vad féltésén túl – arra is gondolnak sokan, hogy az emberre is veszélyt jelenthetnek a vegyszerek.

Napjainkban egyre fontosabbá válik, hogy a föld- és erdőtulajdonosokat érdekeltté tegyük a vadászatban-vadgazdálkodásban, illetve azok eredményében. Ahol ez nem sikerül, ott bizony a tulajdonos néha be sem engedi a vadászokat a földjére, erdejébe.

A társaságok jó részében veszteségesé vált a gazdálkodás. Különösen érvényes ez az országnak ebben a részében, ahol eltérőek a természeti adottságok például a nyugati megyéketől. Új ötletekre van szükség, akár vállalkozási

formában kivitelezhető megoldásokra. Ehhez és a vadállomány fenntartásához kapcsolódott a fórumon megfogalmazott igény: az intézőbizottságokban legalább egy – közép- vagy felsőfokú végzettségű – szakember kapjon helyet.

Számos kérdés került még szóba a találkozón: így választ várnak a vadászok arra is, mi lesz 1996-ban az akkor „lejáró” fegyvervizsgálóval; elfogadják-e a jövőben egészségügyi vizsgának a jogosítvány megszerzéséhez szükséges orvosi vizsgálatot; mikor büntetik meg végre komolyan az orvvadászokat és vadászokat, hisz ők mérhetetlen anyagi és erkölcsi károkat okoznak a vadállományban és a vadászatnak stb... A vadászok igénylik a jól, ötletesen gazdálkodó vadásztársaságok bemutatását, hogy tanuljanak példájukból.

Köszönjük a fórumokon megjelent vadászok együttgondolkodását, igyekeznünk megvalósítani elképzeléseiket, keressük a választ kérdéseikre. – knefély –

## Közgyűlés Pest megyében

Annak ellenére, hogy az ünnepek már nem estek messze, jó hangulatról igazán nehéz volna beszámolni a Pest megyei vadásztársaságok december 13-i küldöttértekezletéről. Rác Gábor elnök az írásos intézőbizottsági beszámolóhoz fűzött kiegészítőjében elsőként arról szövegezt, hogy a megyei önkormányzati képviselő-testületbe küldendő vadászjelöltek számára nem sikerült elegendő számú aláírást összegyűjteni. A szövetségi tagdíjbe-fizetési hátralékok miatt a megyei érdekvédelmi szerv napi gondokkal küszködik, így nincs más út, mint a tagdíj emelése, amely vadásztársasági tagonként 1000-ról 1200 forintra emelkedik évente, ha ezt a javaslatot a közgyűlés megszavazza. A közgyűlés öt ellenszavazattal, egy tartózkodással a tagdíjemelést megszavazta. Amint Rác Gábor elmondta, a biztosítótársaságok sora mereven elzárkózik a vad és gépjármű összeütközések vállalásától. Egyetlen ajánlat maradt az asztalon, amely nem kevesebb mint 52 Ft/ha, és ez jócskán meghaladja több helyütt a területbérletet is. A megyei szövetség csak abban az esetben tudja menedzselni a kérdést, ha elegendő vadásztársaság kíván élni a lehetőséggel. Szabó Zoltán megyei vadászati főfelügyelő kérte a vadászokat a kiosztott nyomtatványok határidőre való visszaküldésére, mert ezen a téren is jelentős a fegyelem lazulása. Szólt az új FM-rendeletéről, amelynek részleteit a vadászok időben megismerhetik majd.

Sajnos, amennyire az első félévben kedvezőek voltak a törvényességi felügyeleti vizsgálatok tapasztalatai, annyira sötétedett a kép a második félévben. Természetes, hogy mindenki utálja a felesleges papírmunkát, de ami az előírások szerint kötelező, azt be kell tartani. Példaként említette az elnök, hogy sokhelyütt nincs érvényes házi szabályzat, a fegyelmi szabályzat az egykori MAVOSZ-é, azóta sem változtattak rajta és így tovább. Az ügyesség a megyei szövetséggel írásban közölte a hiányosságokat, a levonható tanulságokat, és a társaságoknak határidőt adott a hiányosságok pótlására.

A vadászok gondolai jelentősen megszorodtak, és nem csupán az anyagi jellegűek, hanem jószerint a törvényes szabályozás késedelmeiből adódnak is. Úgy tűnik, nincs más megoldás, mint alapjaitól újragondolni az egészet, mert a régi struktúra, egy 1989-es egyesületi törvénnyel próbál levegőhöz jutni a jelentősen megváltozott piacgazdasági csírák között. Ezt pedig senki más nem fogja helyettünk elvégezni, közös összefogásra, sürgős együttgondolkodásra van szükség ahhoz, hogy kidolgozott javaslatokat juttasson el az érdekvédelem a törvényalkotókhoz. Amint arról Nagy István megyei vadászmeister beszámolt a Magyar Vadászati Kollégium – minden érdekvédelmi szervezettel egy asztalnál – ezen dolgozik.

– homonnay –

## Legfőbb gond a biztosítás

Csongrád megye vadászai soros választmányi gyűlésüket december 9-én tartották meg Hódmezővásárhelyen, az Előre Vadásztársaság házában. Az első napirendi pont a VADÁSZLAP és a jelenlévők fóruma volt. Néhány hasznos javaslat és kérés után a vadászok rátértek az őket legjobban foglalkoztató aktuális kérdésre; a vad és a gépjármű ütközéssel kapcsolatos biztosításra. A legtöbb biztosító „eltűnt” a megyében, nem foglalkozik ezzel a biztosítási formával. Valóban, csak egyetlen cég képviselői jelentek meg, rájuk aztán záporoztak a kérdések, kérések. A társaságok összbevételeinek 30-40 százalékát emésztí fel ez a költség. Különösen a városokkal határos területeken sok az ütközés, így a kár is, és ezért nem látnak lehetőséget az önsegélyező biztosítási formában, hiszen egyenlőtlenül jelentkezik a károk az egyes területeken. Sajnos, a bíróságok gyakran nem veszik figyelembe a szakértői véleményt, amely megállapítja, hogy a gépjármű vezetője túllépte a

megengedett sebességet és ezért nagyobb a kár.

Marsovszky István vadászati felügyelő felhívta a figyelmet arra, hogy a kötelező felelősségbiztosítás kötésekor vigyázzanak az érvényességi időre. Előfordult, hogy a december 15-én kötött biztosítás a következő év december 15-én lejárt, holott a vadászjegy még érvényes volt két héttig. Ilyen nem fordulhat elő többé!

Azt is elmondta a vadászati felügyelő, hogy minden hónap közepén egy napon reggel 8-9 között trófeabírálati ügyelet van, májustól sűrített trófeabírálati lehetőség lesz.

A 94-es Vadásznapi jól sikerült a megyében (sajnos a lapban tévesen jelent meg a dátum). A vadásztársaságok 5-10 ezer forinttal, a megyei FM Hivatal is 10 ezer forinttal járult hozzá, így a központi támogatással együtt annyi pénz gyűlt össze, hogy sikerült valamennyit megtakarítani, s azt eltették az idej vadásznapi rendezvényre.

Jó kezdeményezésről hallottunk: két vadásztársaság is felajánlott az orvvadászt elfogó rendőröknek 20-20 ezer forintos jutalmat; az első összegeket már át is utalták; bizonyára ez is szerepet játszott abban, hogy egyre több orvvadász bukik le a megyében.

A pocokinvázió itt is szóba került. Az egyik jelenlévő javasolta társainak, hogy T-fákat helyezzenek el a területen, amelyről az egerészölyvek könnyebben vadászhatnak a rácsálókra.

A szokatlanul hosszú nyúlt ülésen szó esett még a balesetelhárításról, a fegyverrel való bánásmódról, a rókaveszettségéről és az ellene való védekezésről, a közelgő választások előkészítéséről. Ez utóbbi kérdéshez Pechtol János, az OMVV megbízott főtitkára hozzászólt, és hangsúlyozta, hogy rendkívül fontos a vadászmeister és a gazdaságvezető személye, ők lehetőleg szakemberei legyenek tevékenységüknek.

KM

# A NYÚL

Ülök a lesen rókára várva. Az erdő les felőli oldalán füves legelő terül el, remélem erre fog kiváltani és nem a többi oldalt körülölelő ragacsos szántásra. Koslató hangját már többször hallottam ebben a langymeleg januári tavaszban, amely ismét helyettesíti a hön öhajtott havas telet. Már erősen szürkül, amikor a sűrű szélében valami alig észrevehető mozgást sejtek meg. Távcsovem látómezejében kirajzolódnak a jövevény körvonalai. Egy nyúl. Azazhogy: A Nyúl. Messze környék egyetlen nyula. Jól ismerem. Pontosan tartja a váltóját térben is, időben is. Körül néz, vakarózik egyet, néhány bakugrással kijebb jön, lekuporodva enni kezd. Látom állkapcsainak nyulas gyorsasággal őrlő mozgását. Nincs harminc méterre sem. A les alatt fekvő kutyám is észrevette, de csak füljátéka árulkodik fokozott izgalmáról. A nyúl megjelenése gondolatokat indít el bennem. Mindig ugyanazokat. Visszaröppenek a múltba negyvenegy-két évet, ahogy öt-hat évesen a kisszékben ülve mesztálom nagyapámat – mesélj arról, amikor vadászni voltál.

– Hányszor meséltem már?

– Nem baj, most egy újat kérem.

Persze megint csak ráállt a jó öreg, pedig hát új mese nemigen volt már. Valamennyit betéve tudtam. De sohasem untam meg újra hallani. Pedig a történetek meglehetősen sablonosak voltak. Elindult nagyapám hóban vagy hó nélküli terepen, Násó nevű kutyájával (ami természetesen rövid szőrű német vizsla volt, akárcsak a les alatt fekvő, vagy talán visszafelé igaz a dolog, hogy azért ez az én fajtám, mert az az volt?) Aztán ugrott a nyúl, az öreg – akkor még

nem volt az – lőtt, a nyúl buk-fencezett, aztán Násó hozta. Nagyobb izgalom ritkán adódott, egy lesből lőtt rókára emlékszem meg egy, a kutya által

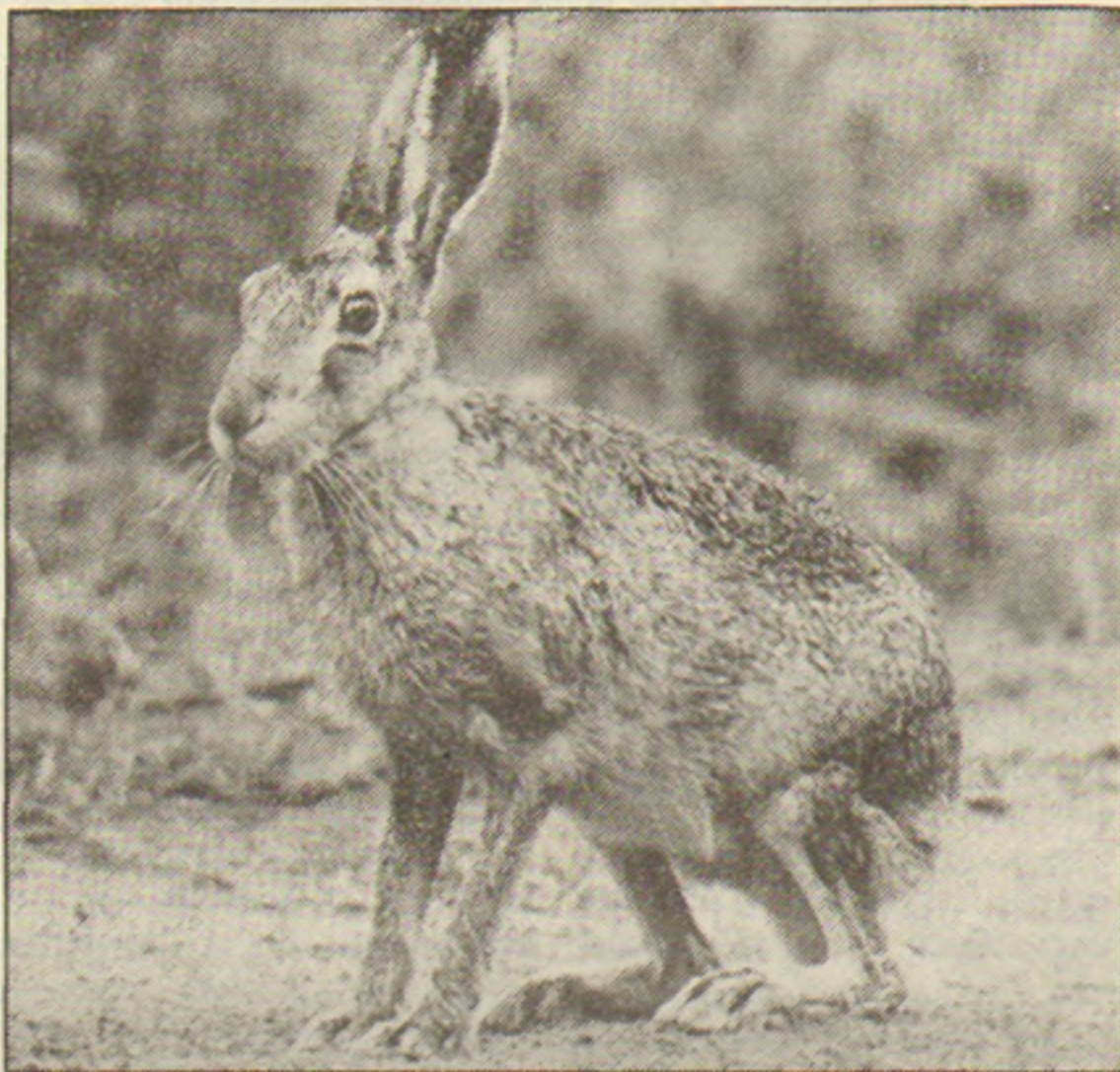


FOTO: VAJDA JÁNOS

kihajtott, söréttel lőtt őzbakra, mint egyetlen nagyvadra.

Ami ezekből a meghitt estékből a mai napig megmaradt bennem, a nyúlnak, mint vadnak és a vadászat szimbólumának, a többi vadfajnál nagyobb szeretete és tisztelete, valamint az a vágy, hogy egyszer én is elindulhassak egy kutyával és egy puskával egyedül nyúlra vadászni. Amire odáig eljutottam, hogy a kutya is és a puska is adva volt, akkor már csak társas vadászat volt szabad nyulat löni. Azt is nagyon szerettem.

Komolyan hiszem, amit most leírok, nagyapám meséi lelki utóhatásának tudom be azt, hogy amikor még sok volt a fácán és meglehetősen gyakorlattal

löttem őket, a sokkal ritkábban megjelenő nyulakat nemigen hibáztam el. És most, amikor már csak alföldi vendégvadászként részesülhetek a nyúlvadászat

örömeiben, még mindig közepes nyúllövőnek mondhatom magam, míg a fácánokban felesleges kárt sem teszek.

Most már bevallhatom – hisz elég régen történt –, hogy amikor egy ideig állami területen dolgoztam és egyedül voltam, bizony fogtam a Frommer puskámat és nekiindultam Cápá I. kutyámmal, amikor ugrott a nyúl, én löttem és egy pillanatra én voltam a nagyapám. Talán három-négy nyulat löttem így, elég is volt ennyi. Ezt a nyulat, amelyik lassan eltűnik előttem a sűrűsödő szürkületben, a világegyet sem bántanám. A les alatt fekvő Cápá III. kutyám nem fogja átélni régvolt elődje örömeit. Megmarad neki a nagy-

vad-utánkeresés nem kevésbé izgalmas feladata.

Hirtelen, most már valóban inkább csak megérezem, mint meglátom, hogy kicsúszik valami az erdőből, jó százharminc méterrel feljebb. A távcsovben felismerem a rókát. Fogom a puskát, teleköpenyes golyó van benne, de a gyengébb fényerejű céltávcsovben nem találok a rókát. Ismét a keresővel nézem, már jóval kijebb jött. Végre megvan a céltávcsovben, de nagyon megy. Őzriasztással megállítom, pont egy vakondtúrás mellett torpan meg, egy csalóka pillanatra nem tudom melyik micsoda. Újra a keresővel nézem, megvan a róka, de ismét elindul. Megint a puskát fogom, célban van, újra riasztok, megáll és lövök. A róka visszafelé fut. Nagyon sűrű volt a program, érzem, hogy elhibáztam. Elindulok a kutyával megnézni. Ráfordulna a nyúl nyomra, lefüttyentem róla. A róka nyomán elhúz, két-három perc múlva üresen jön vissza. Nem is csodálkozom. Nagyon sötét volt már...

Hazafelé menet ismét csak a nyúlra gondolkodom. Remélem nem ijesztettem meg nagyon. Sajnáltnám, ha máshová költözne.

Szeretném megtartani emlékeztetőnk.

Ha unokám lesz – remélem lesz – mivel sarokházat nem fog tőlem örökölni, szeretném, ha életem valamelyik epizódját olyan mélyen a lelkébe vésné, mint én a nagyapám nyúltörténeteit. Hogy mindig eszébe jusson róla, akkor is, amikor már nem leszek...

Várszegi József  
hivatásos vadász

## PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Vadászati Kollégium, valamint a Vadvédelmi és Vadászati Alapítvány ötletpályázatot ír ki 1995-re, a nemzetközi

természetvédelem évének méltó megünneplésére.

A pályázat mindenki számára nyílt, az első lépcsőben csak ötlet szintre terjed ki. A hazai és nemzetközi rendezvényekre, akciókra, kiállításokra, kiadványokra stb. vonatkozó és a magyar vadászok számára az év folyamán, illetve az Országos Vadásznapiokon megvalósítható ötleteket szakmai

zsűri bírálja el, majd ezt követően az elfogadott ötletekre újabb – költségekkel alátámasztott – pályázat kiírására kerül sor. A pályázatot a Magyar Vadászati Kollégium címére:

1027 Budapest, Medve u. 34-40.  
kérjük beküldeni.

A pályázat első fordulójának beküldési ideje: 1995. február 25.

A pályázat második fordulójának lezárása: 1995. március 30.

A pályázatokat – a zsűri döntése alapján – 10 ezertől 100 ezer forintig díjazza a Magyar Vadászati Kollégium és tagszervezetei közreműködnek a legjobb pályázatok megvalósításában. A pályázat eredményét a vadászati szaklapok közlik.

# A Hubertusz Kereszt 1994. évi kitüntetettjei:

## Arany:

Albert Niel (Cserkeszölő és Vidéke Vt.)  
Bezzegh András (Kékcsei Vt.)  
Ferdinand Goldmann (Kisdunai Aranyfácán Vt.)  
id. Gáspár István (Magnezitipari Vt.)  
Gáspár József (Magnezitipari Vt.)  
Gertrud Keilhammert (Cserkeszölő és Vidéke Vt.)  
Gergely Elemérné (Hubertusz Vt.)  
id. Kiss Imre (Magnezitipari Vt.)  
dr. Király Endre (BKKM-i Vt.)  
dr. Kovács Árpád (Gerecse Bérkilövő Vt.)  
Lipcei László (Magnezitipari Vt.)  
Marton Imre (Baja)  
dr. Székely László (Vadászok és Vadgazd. Észak-Magyarországi Területi Szöv.)  
Tőrös József (Magnezitipari Vt.)  
Vida László (Báta-Bátaszéki Tsz. közti Vt.)

## Ezüst:

Albert Niel (Cserkeszölő és Vidéke Vt.)  
Babusa János (Magnezitipari Vt.)  
id. Birta István (Magnezitipari Vt.)  
Bors István (Szent Gellért Bérkilövő Vt.)  
ifj. Gáspár István (Magnezitipari Vt.)  
Horváth Zoltán (BKKM-i Vt.)  
ifj. Kiss Imre (Magnezitipari Vt.)  
id. Kiss László (Magnezitipari Vt.)  
Kökény Béla (Egyesült Erő Vt. Kishartyán)  
Manfred Heel (Ormánsági Hubertus Vt.)  
Nádas József (Gyótai Vt.)  
Nagy Kálmán (Magnezitipari Vt.)  
Ocsovszki István (BKKM-i Vt.)  
Papp János (Kékcse Vt.)  
Simon György (BKKM-i Vt.)  
Tóth Elemér (Kékcse Vt.)  
Vígh Ferenc (Magnezitipari Vt.)

## Bronz:

Albert Niel (Cserkeszölő és Vidéke Vt.)  
Ács Kázmér (BKKM-i Vt.)  
id. Bazsali Sándor (Széchenyi Vt.)  
Dudás Árpád (Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.)  
Hans Josef Nix (Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.)  
Hans Cosack (Gyulaji EVAG)  
Holma Miklós (Drégelyvár Vt.)  
Horváth László (Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.)  
Ispanovics Imre (Zrínyi M. Vt.)  
Karáth Imre (BKKM-i Vt.)  
Kökény Béla (Egyesült Erő Vt. Kishartyán)  
dr. Krucsó József (Ormánsági Vt.)  
Mátyás János (Ormánsági Hubertus Vt.)  
Mikula Kálmán (Hollókői Petőfi Vt.)  
Micsik Antal (Pótharaszti Széchenyi Zs. Vt.)  
Mikó Albert (Kékcse Vt.)  
Márton Zoltán (Diósjenői Kámor Bérkilövő Vt.)



A Vadászati Kulturális Egyesület a kitüntetés arany fokozatával köszönte meg a 100 éves Wild und Hund német vadászlapnak munkásságát, ezen belül azt, hogy mindig figyelmet szentelt a magyar vadászatnak, teret adott a magyar vadászok írta cikkeknek.

\*

Közelednek a vadásztársasági választások. Bizonyára sok vezetőségi tag lesz, aki nem vállalja az újabb ötéves munkát a társaság élén annak el-

lenére, hogy kiválóan végezte azt eddig. Egyre nehezebb feladattá vált a társaság dolgaival való törődés, sokszor bizony a végzett munka felér egy főállással való elfoglaltsággal. Éppen ezért a leköszönő vezetők megérdemlik az elismerést, amelynek egy formája lehet a Hubertusz Kereszt adományozása is. Azért hívjuk fel erre a figyelmet, mert a döntést közgyűlésen érdemes meghozni. Most még van idő és lehetőség erre a vadásztársasági választások előkészítése során.

MINDENT  
egy helyen a **STEFÁN KFT.-nél**

SZEKSZÁRDON!  
7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32.  
Telefon: (74) 319-609  
Vadászbolt: vadászfegyverek,  
önvédelmi fegyverek, lőszer,  
fegyverek bizományi árusítása.  
Trófeabírálat - fegyverjavítás-belövés  
- vizsgáztatás - távcsőszerezés -  
fedett löpőpálya.  
Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig,  
szombaton 9-12 óráig.

# NAGY MAGYAR VADÁSZOK

„Puskát fogni és vadat ejteni oly mindennapi, közönséges és szellemtelen ténykedés, hogy még a szorosan vett „mesterség” fogalmával is alig egyeztethető össze. Ily értelemben még a divatosan hangzó „sport” keretén is túlesik, bár ezen divatos fogalom jellemét még az önzés határai közt is messzire túlhaladja, amennyiben bármely ún. sport többé-kevésbé csakis akrobatika, épp azért ideális értelemben egy sem képezheti közülük a „szervedelmek”-nek lelki gyönyörökkel megnevesített ama, úgyszólván különleges fogalmát, de még csak meg sem közelítheti, mit „szervedélynek”; mégpedig „nemes” szervedélynek szokás nevezni. Am a vadászat is – mint „nemes szervedély” –

csak akkor emelkedik magaslatának tetőpontjára, a szó igaz értelmében, ha minden önzés, vagyis köznapiasságtól menten, az eszményhez állítja közelebb Diana híveit, hogy a nagy természet, Istennek ezen legegyszerűbb és mégis legcsodálatosabb és legmagasztosabb templomának ismeretére, szeretetére tanítsa és buzdítsa őt, mi a megtört remények sírvirágainak újult életet, a borongó léleknek életerőt, vigaszt és sokszor örömet, gyönyört ad és ám, mindenkor a természet vadvirágos költészetének illatárját lengeti felé, megidvezítve a lelkét egy másutt nem érzett, megnevezhetetlen boldogság érzetével.”

## LAKATOS KÁROLY (1853–1914)

1853. július 23-án született Győrben. Ősei a híres Székelyföldről származtak. Iskoláit Nagykanizsán és Zalaegerszegen végezte, sajnos azonban nevelkedéséről, polgári életéről nem sokat tudunk. Ornitológusként és vadászati szakíróként vált ismertté, ugyanakkor érdeklődési köre kiterjedt a halászat és a néprajz területére is. Életének, tudományos tevékenységének jelentős része Szeged városához kapcsolódik.

Szegedre – pontos adatok hiányában – cca. az 1870-es években költözött, ahol ornitológiai kutatásokkal kezdett foglalkozni. 1882-ben „Magyarország nappali orvmadarai” című könyvét Szegeden Burger Gusztáv adta ki. Később megjelent könyveinek jelentős részét szintén szegedi kiadó (Engel Adolf, Engel Lajos, Endrényi Imre, Endrényi Lajos) jelentette meg. 1885-ben Fónagy József egy nagyobb szabású kennelt létesített Szegeden, melynek vezetésével és az ebek idomításával Lakatos Károlyt bízta meg. 1886-ban felfedezte a horgosi tavat, mint a vidék vadban gazdag, vízi vadászterületét, majd a Hortobágy és végül az Ecse-di-láp következett. 1888-ban „többek meghívására” Szentendrére költözött, ahová áthelyezte pointer-kennelét is, melyet a következő év márciusában a Bogdán utcában nyitott meg. 1890-ben a készülő II. ornitológiai kongresszus alkalmából – 3 hónapig tartó – madártani megfigyeléseket végzett a Szeged melletti Horgoson. Tanyájáról, kutatási körülményeiről Furbás Nándor, egyik Lakatosnál tett látogatása után ezt írta: „Az említett tanya – ahol felüdültem – volt az, hol Lakatos 1890. év tavaszán ober-vált. Egy kis emelkedésen fekszik,

melyről a tóságokat át lehet tekinteni. Meglehetősen elhagyott hely volt ez, s valóban dicséretre méltó vállalkozás, ha valaki a tudomány szolgálatában ott hosszabb időt tölt.” Ebben az időben irányult figyelme a szegedi Fehér-tóra is, s kutatásainak eredményét cikksorozat formájában közölte a Szegedi Naplóban, majd ugyanebben az évben – 1891-ben – megjelent „Vadászati és madarászati emlékeimből” című könyvében is.

A vadászat témakörében íródott könyvei mellett számos cikke jelent meg a „Vadász-Lap”-ban, az „Erdészeti Lapok”-ban, a „Természet” és a „Magyar Erdész” című folyóiratokban. Ezekben elsősorban vadászati, vadtenyésztési és vadgazdálkodási témákkal foglalkozott. 1892-ben Szegedről indulva egy kis társaság élén, vadászati és ornitológiai expedíciót vezetett Boszniába és Hercegovinába. 1893-ban, mint a volt „magyar vizslaverseny-egyesület” tiszteletbeli „dressörje” hirdetményt tett közzé a „Vadász-Lap”-ban, melyben megköszönte a vadásztársak addigi támogató bizalmát, egyben további – általa idomított – kutyák vásárlására kérte őket. Lakása ekkor Szegeden a Budapesti sugárút 29. sz. házában volt. 1894-ben fölhívást jelentetett meg a szegedi lapokban, melyben kérte, hogy „...az alföldi vadászok jelentkezzenek nála értékes trófeáikkal, zsákmányaikkal, hogy az ezredéves kiállításon méltón szerepelhessenek”. 1897-ben a Földművelésügyi Minisztérium megbízásából – a zágrábi múzeum igazgatójával – Horvátországban járt tanulmányúton. Két újabb könyve is megjelent ebben az évben, „Természeti és vadászképek” illetve „Vadászhit”

címmel. Néhány év múlva, 1903-ban jelent meg tudományos munkásságának talán legjelentősebb műve a „Vadászmesterség könyve”, melyet megjelenése után még évtizedekkel is a hivatásos vadászok kézikönyvként használtak. Kevesen tudják, hogy Lakatos, mint kitűnő fegyverszakértőt is elismerték. Több cikket írt a vadászfegyverekről, sőt mint azt az egyik vidéki újság annak idején megírta, „...maga szerkesztett egy messzehordó puskát, amelyet árultak is”. 1904-ben a „Nemzeti lövőiskola” (IV., Ferenciek tere 3. Király bazár) agilis vezetősége felkérte Lakatos Károlyt, hogy a löni tanulók részére tartson tanfolyamot. Néhány hónappal később Budapesten „Városi Lövész-Club” néven új sportegyesület alakult, amely lövész-mesterül Lakatos nyerte meg. Megjelent az erdei szalonkáról írt monográfiája, mely ma is alapvető műve szakirodalmunknak.

Sajnos nagy kár, hogy életének bizonyos állomásait mind a mai napig homály fedi. Eredeti végzettségét, későbbi foglalkozását nem ismerjük. Az 1890-es ornitológiai kongresszus alkalmával neve mellé a „magánzó” megjelölés került. Állítólag mérnök volt, de hol és mikor végzett, nem tudjuk. Arcát sem ismerjük, soha egyetlen fotó sem került elő róla. Tudjuk azonban, hogy életének egy szakaszában a Szeged környéki uradalmakban számára felajánlott vadászati és erdészeti felügyelői állásokat rossz egészségi állapota miatt nem vállalhatta. Tudjuk továbbá, hogy 1909–1911 között Szeged város ideiglenes szakdíjnokként alkalmazta a városi múzeumban illetve a Somogyi-könyvtárban. Sajnos ezekben az

években elméje már annyira elborult, hogy állandó ápolásra szorult. Később kiadójának, Engel Lajosnak, a Dugonics Társaságnak és a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének támogatásával a fővárosban gyógykezelték. Utolsó cikke 1913 decemberében jelent meg „Halászatunk érdekében” címmel. Néhány hónap múlva sajnos meghalt. Halála után az egyik nekrológban – Thóbiás Gyula, Vadász-Lap – így emlékezik vissza rá: „...ő a vadászat nagyon sok ágának volt egyaránt hivatott művelője. Mit mondunk még róla, hisz eleget beszélnek magukban kézikönyvtárt kitevő művei. Mélyen szántó kutató elme, szinte páratlanul éles, igen éber és fürge megfigyelő volt”. Végül egyik életrajzírója néhány évvel ezelőtt Lakatosról szóló tanulmányának befejezésekként, egy már régóta esedékes kötelességre hívta fel a vadásztörténettel foglalkozó kutatók, vadászok figyelmét: „...életének, teljes életművének feltárásával, értékelésével még tartozunk.”

Budapesten hunyt el 1914. április 15-én. Hamvai a rákoskeresztúri temetőben nyugszanak.

### Főbb munkái:

- Magyarország nappali orvmadarai (1882)
- Vadászati és madarászati emlékeimből (1891)
- Természeti és vadászképek (1897)
- Vadászhit (1897)
- Vadászmesterség könyve (1903)
- Az erdei szalonka és vadászata (1904)
- Magyarország orvmadár faunája (1910)

Bányai József

# VADÁSZATTÖRTÉNET

## AZ EGYKORI FŐISKOLA TANULMÁNYI VADÁSZTERÜLETÉRŐL

(Dr. Roth Gyula professzor kéziratföredékeiből)

### II. rész

A főiskola mai székhelyén eléinte sírmas volt a vadászat helyzete. A szovjet urai adtak volt vadászterületet, de egyúttal megkövetelték, hogy onnan húst is kell szállítani a szocialista paradicsomba és mert ez nem történt meg, rövid úton el is akarták venni, amiben csak a történelem folyása akadályozta meg őket. A rendes viszonyok beállta után Sopron város vezetőinek, különösen Zügn Nándor erdőmesternek jóindulatú támogatása 1922-ben hozzásegítette a főiskolát a mai tanulmányi vadászterülethez, de vadat, sajnos, ez a jóindulat nem hozhatott, mert az egész kerek 6000 holdon csak régi emlékképpen kísértett. Egy-két szarvas még megmenekült a brennbergi bányászeltársak drótkadályai közül, de a fájdnak, az őznek és a fácánnak már igazán csak elhunyt árnyékai lebegtek a terület felett. Nyúlra és fogolyra pedig talán elég, ha elmondom, hogy 1921-ben 17 puskás egy napra tervezett társas vadászon délig egy lövést adott le, amire abba hagyták a céltalan barangolást.

Nem is volt nagyon ajánlatos, hogy mutakozzék egy-egy darab vad, mert dróthurok az azután volt bőven. Olyan féktelen hurkolás folyt a területen, hogy szinte az ember biztonságát is veszélyeztette: a Kecsketarak környékén, a Fáberréti erdőőri lak tőszomszédságában magam is beleakadtam egy szarvasurokba. Nehezítette a helyzetet, hogy a főiskolának nem volt egyetlen vadőre sem: miután a főiskola átvette a területet, több oldalról hevesen támadtak engemet, mint a terület gondozóját, hogy a főiskola kezén elzúllik a terület teljesen, ami szarvas betéved a főiskola területére, az onnan már ki nem kerül, mert hurokban marad. Magamnak kellett ellenőriznem a területet, közben hallgatóimmal együtt is portyáztam. Nehéz munka árán sikerült megfékezni a vadorzást, igaz, hogy ebbéli szerepem miatt súlyos testi sértés vádjával kerültem a bíróság elé, de hát a vidék vérbeli hurkolóit kesztyűs kézzel nem lehetett volna lefékezni. A bíróság egyébiránt sehogy sem akarta elismerni a felesketett erdőtisztnek azt a törvényben kimondott jogát, amelyet a csendőrrrel, a rendőrrel és a csempészeket üldöző vámőrrel szemben minden nehézség nélkül elismer.

Ma már jobb a helyzet, mert három vadőre van a főiskolának, de ma is csak nehezen, csak állandó és fáradhatatlan utánjárással tudjuk lefékezni az orvvadászatot, amely kevés kivétellel a legocsmányabb módon, hurokkal folyik. A vadászterüle-

tünket 3 részre kell osztanom, melyek között lényeges különbségek vannak, bár az egész terület végig erdő és hegyes-völgyes terület és mind a három egyezik abban, hogy kirándulók és turisták, erdei termékek jogos és jogtalan termelői és gyűjtői, bányászok és csempészek élénk idegenforgalmat teremtenek az erdőben.

Apróvad csak a perifériákon van, a terület legnagyobb része csak nagyvadra alkalmas. Legfelső része az ágfalvi erdő, aránylag a legjobb, de sajnos oly háromszöget képez, amelynek az alapja kb. 4 km hosszú vonalon ér össze saját területünkkel, a másik két oldala idegen területtel határos és épp ott van megadva leginkább a szarvas kiváltságának – evvel együtt ottmarasztalásának – lehetősége, ahol egyébiránt legkedvezőbbek a viszonyok.

Középső része a brennbergbányai terület, ennek legcsekélyebb az értéke, mert az ott szétszórta bányatelepek, a munkásoknak éjjel-nappal való járása-kelése, a megengedett és tilos legeltetés, hóvirág, gyöngyvirág, ciklámen és egyéb virág, gomba, eper, málna, szeder, lomb, fű, gally, gúzs szedése és lopása stb. nem is tekintve a belterjes erdőgazdaság munkáját, favágóit és fuvarosait, itt oly mértékű, hogy azon a területen számottevő vadállomány sohasem lesz.

A legalsó területnek a katonai lövölde felé eső része apróvadra nagyon alkalmas, bár kiterjedése csekély, ezen a területen volt 1921-ben a már említett vad nélküli vadászat, 1927 évben pedig már elértük az apróvad állományának olyan létszámát, amely csak alig, a fácánnál csak mesterséges tenyésztéssel lesz fokozható. (Megjegyzés: terület adatok sajnos hiányoznak – Bencze L.)

Ennek a területnek Burgenland felé eső részén mindeddig nem sikerült nagyobb vadállományt teremtenem, bár nem tudom biztos okát adni, hogy tulajdonképpen miért nem? Úgy sejtem, egyrészt a sok járás-kelés, másrészt az ellenőrzés és az áttekinthetőség nehézsége és a szomszédság miatt. Ehhez a részhez elég közel esik több község és legtöbb a sétáló közönség, miért a területen még ma is elég sok a kóbor kutya, különösen a farkaskutyák és azoknak változatos kereszteződései – dacára a folytonos és elég kíméletlen üldözésnek – hihetetlen kárt okoznak. A farkaskutya legjobb úton van ahhoz, hogy országos csapássá váljék. A jövő évben tervbe van véve ott egy kis menháznak a felépítése, ami lehetővé fogja tenni az őrzésnek

behatóbbá tételét, és evvel remélem a vadállományt is felszaporíthatom.

A legfontosabb vadunk a szarvas, amely 40–50 év óta szerepel a soproni erdőkben. Állandó szarvasállomány és évről-évre biztos bőséges azonban eddig csak az ágfalvi részen van, de remélem, nemsokára az alsó részen is meglesz, ahol a szarvas több nyáron át is mutatkozik, egyszer-kétszer már bőgött is, de bőgésre többnyire elmegy, jó része nem is kerül vissza. Jelenleg már úgy vélem, az ágfalvi részen elértük a szarvasállomány maximális számát és többre aligha számíthatunk részben az állandó járás-kelés miatt, részben mert nagyobb szám káros az erdőre és főképpen a szomszédok miatt, akik csak csekély részben tudják annyira fékezni magukat, hogy kellőképp kímélik is. Feltűnő, hogy a szarvas mennyire el tud tűnni az erdőben! Dacára annak, hogy a létszám már elég nagy és oly vágás, amelyre a szarvas kiléphet, tulajdonképpen csak kettő van és tényleg erre koncentráliódik a vadnak éjjeli kilépése, mégis a szarvas aránylag ritkán kerül az ember szeme elé. Más vadászterületen a szarvast reggel és este, napnyugta előtt és napnyugta után órákig meg lehet figyelni és a váltókat illetve rendes helyét annyira tartja, hogy az egyes bikákat személyesen ismerik és tudják róluk, mikor merre járnak. A mi erdőnkben ez kb. lehetetlen, mert nappal szarvast csak ritkán lehet látni, így például az elmúlt bőgés alkalmával közel 8 héten keresztül majdnem minden este és reggel jártam a területet, 4 teljes éjjelt kint is töltöttem a szabad természet lágy ölén és 8 ízben majdnem egész napon át kint jártam, mégis összesen csak hatszor találkoztam bikával, érte ez alatt olyan találkozást, hogy esetleg lövésre időm is lett volna; tehennel gyakrabban találkoztam ugyan, de összesen a kerek 100 alkalomból ezekkel is 16-szor volt megfelelő találkozásom. Az azonban elég gyakran esett meg, hogy sötétben elég közel elmentek mellettem a szarvasok, de olyankor, hogy a sötétség miatt még azt sem tudtam megállapítani, hogy melyik bika és melyik tehén. Úgy látszik, a sok zavarásra, járás-kelésre reagál a szarvas avval, hogy késő este, jóval sötétedés után lép ki a nyílabb területekre és kora hajnalban még virradat előtt.

Érdekes emellett, hogy a váltót nem tartják, csak rövid ideig, ismételtelen megfigyeltem, különösen a bőgés idején, hogy két-három napon át tényleg körülbelül ugyanarról a helyről jöttek a szarvasok és kb. ugyanazon a helyen váltottak visz-

szá, de már a 4–5. napon egész eltérő irányt vettek és sokszor napokig tartott, amíg újra meg tudtam állapítani a nappali tartózkodási helyüket és az új váltót. Járásukat egyes időszakokban teljesen megváltoztatják anélkül, hogy ennek okát tudnám találni. Így régebben a Freiwald-Kökényárok tája mindig jó bőgőhely volt, onnan és a Zsilip-árokból szölkak legelső feljegyzéseim. Három év óta azonban a Freiwaldban bőgő bika nincs, néha megszólal egy-egy, de csak átváltó bika, mert nem maradt meg és csapat sem járt ott.

Az előző évben a Nagyzuhatag-völgy omladással oldala kedvenc helyük volt nappal is, múlt évben csak keresztüljártak rajta, de csak ritkán állottak meg benne. Tanulságos a szarvasok agancsfejlődése. Egypár régebbi, köztük egy közel 8 kilós – 1927-ből való – agancs igazolja, hogy teremhetne a soproni területen is remek agancs, de sajnos nem engednek időt, hogy kellőképpen megvényülhessen a bika. A főiskola területén 10-esen alulira nem szabad löni, de a szomszédokat erre nem tudom rávenni. Rendesek két-féle típusról beszélnek vadászaink, nevezetesen a hansági típusról és a hegységi (stájer) típusról. Bizonyos alapja van ennek a megkülönböztetésnek, de természetesen, hogy a típusok megnevezése, hogy pl. a rossz típusú hanságinak, a jó típusú hegységinek nevezzük, korántsem jelentheti azt, hogy a Hanság sík területén nem fejlődhetnék szép agancs és hogy a hegységben nem létezik sílány.

A hansági szarvas jól ismert gyenge fejlődése kétségtelenül az óriási túlszaporodásnak volt az eredménye és jelenleg, mivel évek hosszú sora óta erélyes létszámcsökkentés volt a Hanságban, már fel is javult az agancs minősége. A hegyvidéken Sopron közelebbi és távolabbi környékén a Hansághoz hasonló gazdag szarvasállomány sehol sincsen, ebben látom okát annak, hogy a hegységi szarvas általában jobb, mint a hansági. A két-féle típus szembetűnően mutatja a gyűjteményben lévő két agancs, az egyik fiatal 8-as bikáé, amely kizsigerelve és agancs nélkül 128 kg-ot nyomott, ezt a bikát Burgenlandban sebeztek meg, méghozzá nagyon csúnya lövéssel, nálunk hullott el. Az agancs fejlődése, alakja, ágainak mérete arra mutat, hogy ennek a bikának veseszületett jótulajdonságai voltak, és ha tovább élhetett volna, remek agancsot fejleszthetett volna. Ezt vétek volt meglőni!

(Folytatása következik)

Dr. Bencze Lajos

# VADÁSZOK A SAJTÓBAN

Az új vadászati törvénytől várják gondjaik megoldódását a vadgazdálkodásban, a vadászatban érintettek – ez derül ki egyebek között az elmúlt hetekben megjelent írásokból. A lapok bemutatják a vadőrök és a vadászok sokszor eredménytelen küzdelmét az orvvadászok ellen, beszámolnak a sutaidény eredményeiről, s megismerkedhetnek az olvasók két, életüket szenvedélyüknek – más-más aspektusból – alávető vadással is.

A vadőrök, a vadászok mind sikertelenebbül lépnek fel a vadászokkal szemben. E eredménytelen harc apropóján született a **Kelet-Magyarország Fácántolvajok** című kommentárja. „Az ember ősi mestersége a vadászat, s most gyakran hallani olyan magyarázatot is: sokan kénytelenek így hozzájárulni a családi kasszához. Ezt nem lehet elfogadni, hisz addig, míg valamikor hurokkal, csapdával tudták csak titokban megszerezni a »pótlást«, az évszázadok alatt oly sokat fejlődő technika segítségével ma már hamar ki lehet irtani a vadállományt. A vadászok amellett, hogy lövik a vadat, nem kis ráfordítással pótolják, nevelik azt. Talán már fácánok nem is lennének, ha a társaságok nem engednék ki évente több ezer darabot belőlük. Ők gazdálkodnak a területükön, valutát hoznak az országnak, míg a vadászok lopnak, a nemzeti kincsünket herdálják el. S ha nem fog össze minden érintett, hamar hasonló helyzet áll elő, mint nyugaton.”

A vadászok egyre szaporodó problémáiról írt a **Heves Megyei Hírlap** mun-

katársa **Szép a vadászélet, de egyre több a gond** címmel. „Dr. Kőházi István, a megyei vadászaknara elnöke cáfolja, hogy kedvtelésük úgymond »úri passzió« volna. Mint mondja, való igaz, hogy a múltban voltak »repi« vadászatok, ám a tagság nagy hányadát – csak úgy, mint ma – az egyszerű emberek tették ki. Azok, akiknek egyre több gondot jelent ez a foglalatosság. Valóban nem olcsó mulatságról van szó. Egy sörétes fegyver alapára 40 ezer forint, a golyós puskáé 60 ezernél kezdődik. Egy sima töltény 60 forintot kóstál. S akkor még nem beszélünk az egyén járulékos költségeiről, a benzinnél, az öltözékről. (...) Halódnak a szövetkezetek, sok a parlag, s az új tulajdonosok úgy tekintik, mintha a vad is az övék lenne, holott az államé. (...) A legnagyobb problémát a külföldi vendégek elmaradása jelenti. A környező országok sokkal olcsóbb lehetőségeket kínálnak, így a pénzes nyugatiak oda pártoltak. Sokba kerül a vadkár, a területbérleti díj, valamint a gépjármű-vad-ütközéses baleset-biztosítás.”

Az őzbakvadászat állami idénye szeptember 30-án fejeződött be. **Marsovszky István** vadászati és halászati felügyelő, a Csongrád Megyei Földművelésügyi Hivatal főtanácsadója **Őzben jók vagyunk** címmel nyilatkozva a **Reggeli Délvilágban** elmondta: Csongrádban és még néhány más alföldi megyében meghosszabbították a sutaidényt január végéig. Magyarázatul hozzátette: „Őznél ideálisnak az 1:1-es ivararányt szokták tartani. A vadászat szempontjából ez azt jelenti,

hogy rendes körülmények között körülbelül ugyanannyi sutát és bakot kell lőni a természetes ivararány megőrzéséhez. A természet ugyanis jól megoldotta a dolgot: normális körülmények között a született őzgidák fele bak, fele suta. Az azonban abnormális állapot lenne, hogy ha bakra öt hónapig vadászunk, sutára csak háromig. Ez – nagy őzállomány esetében – szakmai szempontból valóban csak »baklövés« jelentene. (...) A bakok minőségéről elmondható: a belföldi vadászatnál viszonylag alacsony, 3-4 százalékos körüli az érmes agancsok aránya. Ha az érmesek arányához hozzávesszük a külföldiek bakjait, akkor ez idén körülbelül 8-10 százalékos lesz. Magyarországon az elejtett szarvasbikáknál az érmesek aránya meghaladja a 30-40 százalékot. Ez hihetetlenül magas szám! Büszke is rá az ország vadásztársadalma.”

**A vadászathoz nem elég a puska** a címe a **Vas Népében** megjelent interjúnak, amelyben **Varga László** vall életét meghatározó szenvedélyéről. „Kevesen mondhatják el magukról, hogy életük végéig kitartottak szenvedélyük mellett. Állhatosság, megszállottság kell hozzá, s néha áldozatvállalás is. Varga László szinte gyerekkorától fogva él-hal a természetért, a vadakért, igazán csak akkor érzi jól magát, ha puskával a vállán az erdőt járja. A vadászat a szenvedélye, amely azonban nem csak abból áll, hogy puska-végre kapja a vadat. A munka mellett elvégezte a kétéves vadász és vadtenyésztő iskolát, majd újabb kurzuson vadász-

mesteri oklevelet szerzett. Amikor pedig elérte a nyugdíjkorhatárt, felszámolta a komfortos városi életet, lakását, és egy kis faluban rendezte be végleges otthonát. Ez az otthon ma inkább hasonlít egy vadászati múzeumhoz: felbecsülhetetlen értékű trófeagyűjteménye tanúskodik arról, hogy tulajdonosa nem akármilyen vadász. (...) Életemben eddig még soha nem éreztem úgy, mint most, hogy baj van a vadgazdálkodással, a vadászzal – vallja. – A MAVOSZ megszűnésével irányítás nélkül maradtak a vadásztársaságok. Önállóak lettek, de például érdekvépviseletük nincs, az elavult alapszabályzat átdolgozása a vadászati törvény késlekedése miatt elmaradt, a társaságok nagy részében kaotikus állapotok uralkodnak s az intézőbizottságok nem igazán urai a helyzetnek. A »fogjuk meg és vigyétek« szemlélet uralkodik, működési zavarokkal küszködnek a társaságok, nincs kidolgozva a fegyelmi szabályzat s az új tagok felvétele körül sincs minden rendben. A törvény késik, az értékes vadállomány egyre gyérül, s a hozzáértők lassan kiszorulnak a vadásztársaságokból. A vadászati törvény megalkotásával alapvető változásokra, javulásra van kilátás. Hozzáértők kezébe kell adni a társaságokat, s nem szabad megengedni, hogy kiváltságosoknak játsszák át a vadászati jogot. A »jó merániak«, mármint a külföldi vadászok jöjjenek csak, de azért jusson vad a magyar vadászoknak is.”

K. F.

## A Magyar VADÁSZLAP szerkesztőségében az alábbi könyvek kaphatók

Cím: 1054 Budapest, Honvéd u. 8. IV/3. sz.

**Dr. Csöre Pál:** A magyar vadászat története (Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1994, 310 p. Ára: 1900 Ft).

**Temesváry Ferenc:** Vadászfegyverek (Zrínyi Kiadó, Budapest, 316 p. Ára: 1595 Ft).

**Lovász Sándor:** A vadászat lázában, Gelvécs (Kontroll Kiadó, 1993, 154 p. Ára: 340 Ft).

**Wentzely Dénes:** Üzen az erdő (Lipták Kiadó, Balatonfenyves, 1993, 228 p. Ára: 295 Ft).

**Gánti Tibor:** Remetesüldő (no meg az Aggyszűz!), (Kogitátor Kiadó, Budapest, 1992, 149 p. Ára: 198 Ft).

**Id. és ifj. Fuchs Antal:** Dicsértessék a Bakony (szerzői kiadás, Press Kiadó, 1994, 199 p. Ára: 580 Ft).

A vadászati ismeretek kézikönyve négy kötetben (reprint kiadás, Lipták Kiadó, 1993. Ára: 4900 Ft).

**Szidnai-Bognár-Huszár:** Magyarország aranyérmes trófeái 1970-től 1988-ig. (Ára: 2000 Ft.)

**Balogh Gábor:** Véges vadászmezők (szerzői kiadás, Partium Irodalmi Társaság, 1993, Győr, 129 p. Ára: 210 Ft).

**Széchenyi Zsigmond:** Ahogy elkezdődött... (Amicus Kiadó, Budapest, 1994, 235 p. Ára: 548 Ft).

**Nagygyörgy Sándor:** Zsákmány-Prey-Beute, fotóalbum (Pelikán Kiadó, Budapest, 1994, 120 p. Ára: 1500 Ft).

**Dűcz László:** A közöttünk élő turulmadár (Antológia Kiadó, Lakitelek, 1993, 118 p. Ára: 418 Ft).

**Kovács György, Heltay István:** A mezői nyúl (Hubertus Bt., Magyar Mezőgazdaság Kft., 1993, 200 p. Ára: 290 Ft).

**Guinness Fegyverenciklopédia** (Zrínyi Kiadó, Budapest, 1994, 220 p. Ára: 2420 Ft).

**Frederick Myatt:** Korszerű kézfegyverek (nem vadászfegyverek!) (Zrínyi Kiadó, Budapest, 1993, 240 p. Ára: 2400 Ft).

**Stephen Turnbull:** Nindza (Zrínyi Kiadó, Budapest, 156 p. Ára: 715 Ft).

**Bonhardt Attila, Sárhídi Gyula, Winkler László:** A Magyar Királyi Honvédség fegyverete (Zrínyi Kiadó, Budapest, 476 p. Ára: 638 Ft).

TerraPrint Kft.

Központ: 1025 Budapest, Cimbalom u. 6/B.

Telephely és mintabolt:

1142 Bp., Tengersizem u. 40/A. T./fax: 251-9292

### Megjelent (\*) és megjelenő vadászönyveiből:

*A fekete földrész vándora (Magyar László, összeáll.: dr. Krizsán László)	325 Ft
*Zörög a haraszt (Rózsahegyi Kálmán), (az 1942-es kiadás ismétlése)	180 Ft
*Ott, ahol a Koppány-patak kanyarog (Tóth Ferenc)	350 Ft
*Kanyargós a vadászösvény (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
*Az én avétt vadászkalapom (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
*Hallali (vadászversek, kurtszólamok kottái) (Zsirai László)	180 Ft
Apám és én 100 évig vadásztunk (Szabolcs József)	450 Ft
Ködös tájak, ködös emlékek (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	350 Ft
*Vadászbibliográfia (dr. Ádámfi Tamás)	295 Ft
*Vidám vadászok, humoros horgászok ('95) (Tálosi-Zsirai)	99 Ft
*Baklövés (vadászviccek) (Tálosi-Zsirai)	125 Ft
*Természetbarát zsebkalauz ('95) (Tálosi-dr. Ruzsicska Mária)	99 Ft
*Egy pétervári vadászat (Zichy Mihály, 1871) (első kiadás) (szerk.: Tálosi-Nagy)	295 Ft
*Szudánban vadásztam (Almássy László, 1927) (Előszó: dr. Krizsán L.)	295 Ft
Ötven vadász emlékeiből (szerk.: Tálosi István)	450 Ft
*Vadászkürtjelek és dallamok kazetta (szerk.: Somogyvári Ákos)	500 Ft
*Emléklap (color) (Sz. Nagy Mária grafikáival)	60 Ft
*A/7, 4 oldalas naptár (vadász-horgász, hold-lapnaptár)	30 Ft
Dr. Saád Ferenc: Vadászműhelyek és kopjafák (első kiadás) (szerk.: Tálosi-Nagy)	Irányár: 590 Ft
Tanulmány a vadászirodalomról (a vadászirodalom elméleti vizsgálata, amely lehetőséget ad bibliográfia összeállítására) (Kiegészítve Zsindely Ferenc kiadatlan novelláiból írta és válogatta: dr. Nagy Domokos Imre) A/5 méretű, 160 oldal	Irányár: 750 Ft

A Vadász Könyvklub tagjainak kedvezményeket biztosítunk.

Könyveink megrendelhetők és megvásárolhatók a fenti címeken és egyes vadászboltokban

# A VADÓR VENDÉGE VOLTAM

## II. rész

A fenyvesben ott voltak a disznók. Szerencsésen megugraszottuk őket, s az elállók ki is lőttek közülük kettőt. A többi nyolc sértetlenül iszkolt tovább.

A második hajtásban mindössze egy csökkent malac esett. Csont és bőr jószág volt, az oldalán egy jókora, gennyes sebbel, alig bírt mozogni, el is ásták egy nagy tölgyfa alá. Utána megebédeltünk.

Pista kívárta az alkalmat, amíg a vadászmeister félrevonul, s amikor a nadrágját gombolgatva visszatért, melléje sündörgött. Nem hallottam, mit kért tőle, a válaszára azonban az egész tisztaság értesülhetett:

– A fekete fene! Hogy gondolsz ilyet? Kevés a lőállás, nekünk sem elég! Ha meghívsz valakit, gondoskodj róla! Amúgy meg menjen a közeledben, te felelsz érte!

Voltak, akik vigyorogtak – közöttük a róka vadász is, aki nagy hangon mesélte, milyen mesteri lövéssel kapta el a komát –, mások nem törődtek az egésszel. Mindennapi dolog lehetett. Nem sokáig sziesztáztunk, a téli napalok meglehetősen rövidek. Pista a fogát szívtá, égett az arca, restelkedett erősen, pedig nem kellett volna.

– Szívesen mászkálok, öreg – mondtam neki még a vadászat

kezdetén. Többnyire valami széken kuporgok úgyis, jót tesz egy kis mozgás.

Most, hogy megkapta rá a parancsot, maga mellett tartott, bár ez ostobaság volt, két puskát felesleges egymás közelébe rakni.

A harmadik hajtás eredménytelennek bizonyult. Szarvasok ugrottak meg előlünk, disznót azonban nem láttunk.

– Most nyomtuk át őket a bokrosba – mondta Pista. – Ez a hajtás arra kellett inkább, hogy egy helyen legyenek. A völgyben éppen csak rendeztük a sorokat, aztán nekivágtunk az újabb hegyoldalnak.

– Lassan, óvatosan! – adta ki barátom az utasítást. – Itt biztos van vad, jó lenne, ha egymás után indulnának meg, nem egyszerre, hogy legyen idő lőni rájuk. Ez volt a legkönnyebb terep, vagy csak én szoktam bele a hegymászásba, szinte lihegés nélkül tudtam haladni. A fegyver a kezemben volt, s figyeltem a környezetemre is. Már majdnem a hegytetőnél jártunk, amikor a nagy disznót megpillantottam.

Fekete volt, hatalmas, sörtés, akár valami ősvilági szörnyeteg. Hosszú orrának két oldalán fehéren villantak jól fejlett agyari.

Nem vett észre, bár nyílt tere-

pen álltam. Ahogy kibukkant a sűrűből, azonnal mozdulatlaná váltam.

A disznó jött, a fagyos hó ropogott a talpa alatt. Lassan, gyanakodva, az ormányát mozgatva közeledett. Barnászöld kabátom nem szűrt szemet neki, s mivel a szél oldalról fújt, szagot sem kaphatott felőlem.

A verejték végigcsordult az arcomon, a kezem szinte görcsöt kapott, ahogy szorítottam a fegyver agyát.

Ha nem figyel rám, ha csak egy pillanatra másfelé néz, felkapom a puskát, és...

Velem szemben kibújt egy nagy fa mögül a rókakucsmás, jól táplált atyafi. Vállához rántotta a fegyverét, és már fröcsögött is a hó körülöttem. Pedig ő is átessett az előírt orvosi vizsgálaton és még csak szemüveget sem hordott. Igaz, mondhatta volna, ha egyáltalán érdemesít magyarázatra, hogy nem engem akart eltalálni, annak ellenére, hogy öt golyót eresztett mellém a hegyoldalba, de hát a disznóban sem tett kárt, bár valószínűleg arra lövöldözött.

A nagy kan összekapta magát, s mint egy fékevesztett gőzmozdony, a havat szántva, a bozótot törve átszáguldott két hajtó között, aztán eltűnt a völgyhajlatban.

– Hajtók elöl! – üvöltötte Pista. – Ne lőjetelek lefelé!

Hét disznó esett ebben a hajtásban, de egy sem volt olyan, mint a nagy kan, amit elszalasztottak előlem.

– És ez az ember a megyei vizsgabizottság elnöke – mondta barátom, amikor a vadászháznál, meghitt magányban a zsákmányt zsigereltük. – Az volt régen, ma is az. Akkor meg mi a fene változott? Emelkedett volt a hangulat, mire végeztünk a disznókkal, s a vacsorához bejutottunk.

Pista felesége főzte a pörköltet, így jutott még nekünk is. Az egyik asztal sarkához kuporogva csendben falatoztunk. Márton a közelünkben hadonászott. Az arca vörös volt és izzadt, szúrós szeme vadul villogott. Látszott, hogy túl van a tilalmas féldecin.

– ...és akkor az a rima beleült az apám házába. Az öreg ráhagyott mindent, nem tehetek ellene semmit. Kellett neki a friss cula, hát áldozott érte. Az a nő örökölt mindent, én meg lesettek az utcáról. – Felém fordult, mint pártatlan kívülállóhoz: – Maga mit szól ehhez?

– Mikor történt a dolog?

– Három hónapja, de még nem volt hagyatéki tárgyalás.

– Akkor megtámadhatja a végrendeletet. A köteles részre meg az ági vagyona mindenképpen jogosult.

Márton eltátotta a száját. Nem lehetett olyan részeg, hogy a kedvező hír el ne jusson az agyáig.

– Maga ezt honnan tudja?!

– Ez a szakmám. Jogász vagyok.

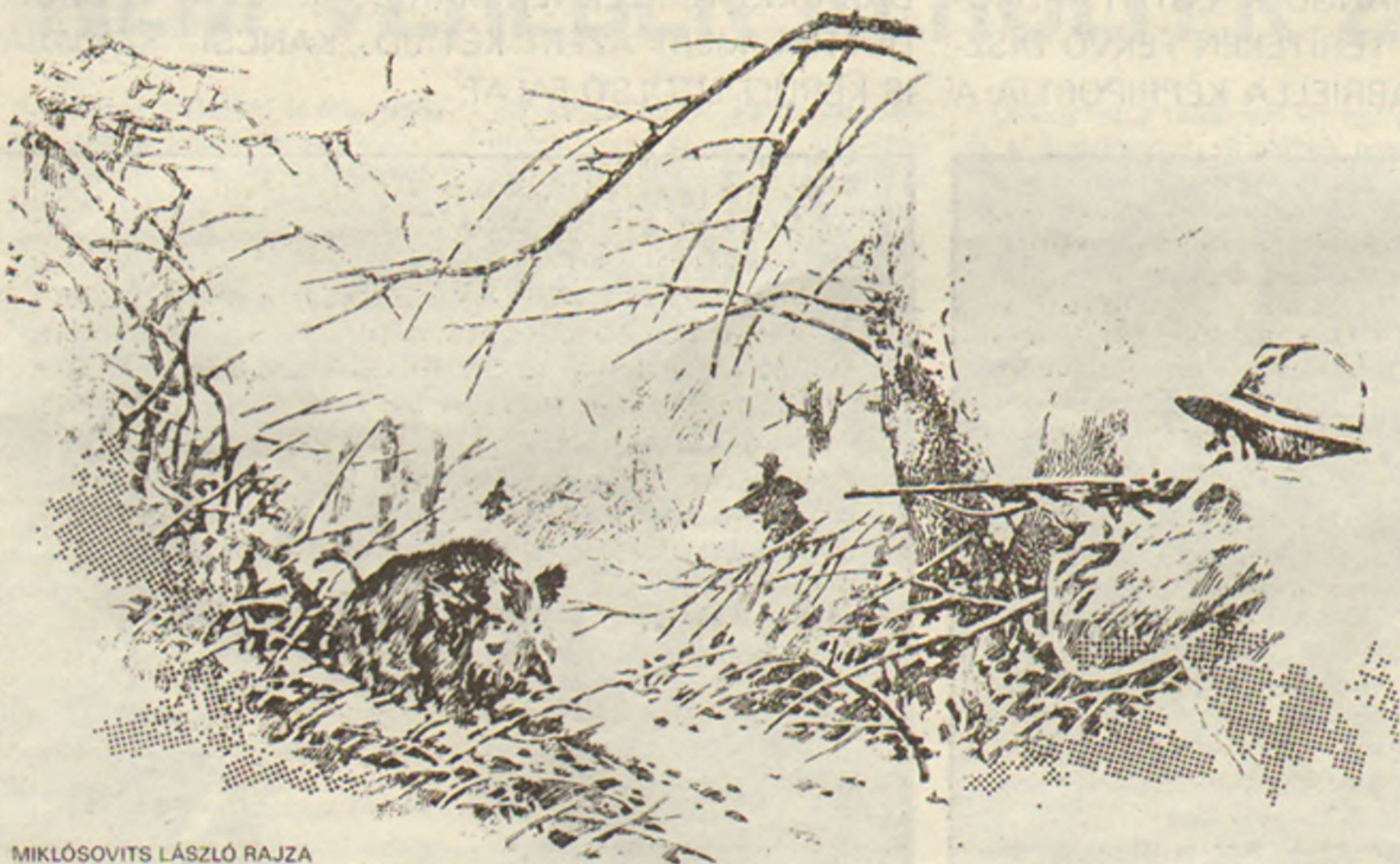
Márton nagyot nyelt.

– Hé, te! – szólt rá kurta cimborájára. – Kotorj innét, húzzál arrább, hogy az úr elférhessen! Gyere közelebb, cimborá! Mit tölthetek neked? A fekete fene essen ebbe a tökéletlen világba! Egyél, igyál kedvedre, a tűz égessen meg a házigazdát! És gyere máskor is, szívesen látunk! Meghívlak, az én vendégem leszel, a legjobb lőállásra teszlek, csak gyere el!

Azóta sem jártam azon a tájon, messze elkerülöm még a környékét is.

A fekete fene tudja, miért...

**Magyar László**



MIKLÓSOVITS LÁSZLÓ RAJZA



AMI AZ APRÓVADASOKNAK A FÁCÁNVADÁSZAT, AZ A NAGYVADASOK RÉSZÉRE A VADDISZNÓHAJTÁS. A KÖZÖS VADÁSZAT ŐSIDŐK ÓTA SZÍVET DOBOGTATÓ ÉLMÉNYE EZ, AMELYBEN A PUSKÁSOK, HAJTÓK, DISZNÓSKUTYÁK ÖSSZEHANGOLT EGYÜTTMŰKÖDÉSÉN MŰLIK A SIKER, A TERÍTÉKEN FEKVŐ DISZNÓK SZÁMA. POLSTER GABRIELLA KÉPRIPORTJA A

ZALAI ERDŐGAZDASÁGI RT. NAGYKANIZSAI ERDÉSZETÉNEK VADÁSZTERÜLETÉN KÉSZÜLT, DECEMBER 9-ÉN. A PUSKÁSOK OSZTRÁK VISSZATÉRŐ TÖRZSVENDÉGEK VOLTAK, AKIK A SZERÉNY, NYOLC DARABOS TERÍTÉKNEK MÁR CSAK AZÉRT IS ÖRÜLHETTEK, MERT AZÉRT KÉT JÓ „KANCSI” SZÁJÁBA IS KERÜLT UTOLSÓ FALAT.





# EB A VADÁSZ, KUTYA NÉLKÜL

Új rovatot indítunk újtára, amely a vadászkutyákról, azok gyakorlati használatáról, kiképzéséről és minden kutyával kapcsolatos kérdéssel foglalkozik majd, hónapról hónapra. A rovat állandó munkatársa a saját tapasztalatait írja le, de szívesen válaszol a levelekre is, ha kérdéseiket, gondjaikat megírják, amelyekből mások is okulhatnak, hogy hasonló hibákat ne kövessenek el.

Minden magára valamit is adó vadászember, ha csak teheti, tartson vadászkutyát. Aki nem ismeri, nem szereti a kutyát, vizsgálja meg a lelkiismeretét, vajon milyen vadász?

Az állatszeretet, a természetért való felelős rajongás, a vad kémelése és megbecsülése minden vadász jellemző tulajdonsága kell, hogy legyen. Végtére is előbb-utóbb mindenki rájön arra, hogy legőszintébb, legigazibb vadásztársunk a vadászkutyánk, és ha az előbbi tulajdonságokkal rendelkezünk, ezen kiválóan lemerhetők. A kutya olyan, amilyenek neveljük... tartja a bölcs szólás, és ez nem is lehet másként. Sokan észreveszik, mennyire hasonlít a kutya a gazdájához, és természetesen az inkább csak a viselkedésre és temperamentumra értendő. Nos, ennek érdekében, hogy valóban hasonlóságot fedezhessen fel egy külső szemlélő, tanácsom – és ezt szívből ajánlom minden leendő kutyatulajdonosnak –, hogy jól válasszon. Ha már valaki elhatározta, hogy kutyát vásárol, jól és előre látóan mérje fel a helyzetét. Vegye figyelembe, milyenek a vadászterület adottságai, milyen lehetősége adódik

a kutya elhelyezésére, és végül, kitől milyen kutyát vegyen. A vadászterület jellege meghatározza a fajtaválasztékot. A kizárólag nagyvadász területen elsősorban a vérebekek vesszük hasznát, de a terrier, kopó és tacskó is hasznos társunk lehet. A vegyes állományú területen az előbbieket mellett már nagy segítő társaink lehetnek a vizslák is, a kimondottan apróvadász jellegű tájakon pedig a vizslákra, a szetterekre és spánielre számíthatunk elsősorban. A hazai vadászterületeinken szolgálatot teljesítő hivatásos vadászoknak a szolgálati fegyvereik mellé kötelezően elő kellene írni, hogy legyen megfelelő fajtájú és képzettségi szintű vadászkutyája is. Ebben a kérdésben is elsősorban rájuk számíthatunk, mert elhivatottságuk és szakmaszeretetük miatt választották hivatásukat. A tartás költségeit pedig a vadásztársaságnak kell megtérítenie, ha a kutya jól dolgozik, ez a társaság hasznára válik, még akkor is, ha csak a gazdájának engedelmeskedik. A kutyák gazdasági hasznát bizonyítja, hogy apróvadász vadászaton a teríték 35-40%-a a kutyák munkájának kö-

szönhető. A nagyvad terítékre kerülésénél mintegy 20% a jól utánkéréső kutyák eredménye, ennyit mentenek meg az enyészettől. Az a néhány ezer forint, amibe a kutya, a kiképzése és az ellátása kerül, bőven megtérül.

Emellett a sportvadászok szórakozása és eredményes vadásztevékenysége sem hanyagolható, de nem is szólva a külföldi vendégek vadásztartásáról, amelyeknél a vendégek joggal elvárják a kutya segítségét. Nem tudom elképzelni, hogy jóérezésű vadászt, aki akarata ellenére sebzett, elvesztett zsákmánya ne nyugtalanítana. Legyen az apró- vagy nagyvad, egyre megy. Egy jól húzó kacsza meglövése és aggatóra vétele is lehet olyan jó érzés, mint egy hosszú vércsapán keresett borjú elejtése. A fontos az, hogy a vadászat után soha ne maradjon sebzett, belázasodó, szenvedő vad a területen. Van, aki anyagi helyzetével magyarázódik, van, aki a lakóhelyi sajátosságát említi, de olyat is hallottam, aki egyszerűen allergiás a kutyára. Ha a vadászatra telik, a kutyatartásra már nem futja? Az allergiáról senki nem tehet, de ez

más szörmés vadra is vonatkozik, tehát nem kellene vadászni sem. Azt hiszem, a tiltakozók nagy része csupán a saját kényelmét tartja szem előtt, mondván, minek nekem, ha van a másoknak. A készülő vadászati törvényben – tudomásom szerint – javaslatként szerepel, hogy apróvadászra vadászni csak úgy mehet ki valaki, ha öt puskásra legalább egy vizsgázott vizsla jut. Ez már a közeljövő üzenete és nem a lusta vadászt részesíti előnyben, hanem a szigorú vadászkerelőt, -etikát a gazdaságosság mellett. Szándékunk szerint a kutyás rovatban minden vadászkutyafajtát ismertetünk, azok alkalmazási területeit, a kiképzésük módszereit, amely ugyan nem szentírás, de csak a gyakorlatban bevált módszereket közlünk, abban a reményben, hogy aki havonta olvassa, talán megszereti és kedvet kap önmaga is a kísérteléshez. Így talán népszerűbb lehet a kutyás vadászok tábora, mindannyiunk hasznára és örömére.

Mikola Géza  
kynológus, Győr

## NEM VÉREBEK KERÜLTEK ZÁRKÁBA!

A Somogyi Hírlapban és más napilapok sorában tendenciózusan vérebekek nevezik az egyre „népszerűbb” harci kutyákat, a pit bullokat, akár a gödöllői tragédia, akár más esetek kapcsán.

Mint a Magyar Véreb Egylet titkára – de több hivatásos vadászkollegám biztatására is – kötelességemnek érzem az egyre hangzatosabban terjedő fatális tévedést a helyére tenni. Ezúttal a Vadászlap hasábjain, mert más lapokat egyszerűen nem érdeklí a magyarázat. A szerencsétlenül járt idős hölgy tragédiáját nem vérebekek okozták, hanem a tévében elhangzott tájékoztatás szerint ezek a veszedelmes pit bull terrierek. Ezt a fajtacsoportot hazájukban állatviadalokra és küzdő ebek céljára tenyésztették ki, és így magukon is hordozzák az erre jellemző minden tulajdonságot. Ezzel szemben a véreb – mint tudjuk –, a nagyvad vadászat nélkülözhetetlen segítője, feladata a nagy-

vadvadászat (dám-, gímszarvas, vad-disznó) során óhatatlanul előforduló sebzett vad csapójának követése és megtalálása. A fajta kitűnő orrával képes arra, hogy a 24-48 órás csapát is kilométereken keresztül biztosan megkülönböztesse és kövesse, amelyre gazdája rátette. Nem zavarja meg az időközben számtalan keresztező egészséges vad csapája sem.

Hazánkban a hannoveri és bajor véreb fajták ismertek, amelyekre a békés, nyugodt, kiegyensúlyozott természet a jellemző. Emberre, gyermekre teljes mértékben veszélytelenek, sőt inkább a túlzott nyugalom, enyhe flegmatikus tulajdonságaival megáldott és nem a támadó szándék. Ez a tulajdonság sajátos munkájának jellegéhez elengedhetetlen, ugyanakkor egy magas vérmelegletű, túlfűtött kutya képtelen volna órákon keresztül követni egy akár másnapos nyomot.

Összegezve: a véreb nem vérengző, és a hiedelmekkel ellentétben nem csupán a vérnyomot követi, hanem a sebzett vad egyedillatú csapóját, hiszen a folyamatos vérnyomon akár egy kezdő vadász is végig tudna menni.

Nem tévhit viszont az, hogy a tragédiát okozó kutyafajta rendkívül agresszív, és annak tartása milyen beláthatatlan veszélyek forrása. A Magyar Közlöny 1994. II. 1-jén megjelenő 13-i számában közzétett 15/1994 (II. 1.) számú kormányrendelet 2. paragrafusában kimondja:

„Tilos a bendog és a pit bull terrier küzdő eb országba való behozatala, tenyésztése. A tilalom szempontjából tenyésztésnek kell tekinteni a véletlen szaporulat keletkezését is.”

Az előző 1. paragrafus pedig az alábbiakat határozza meg:

„(1) Tilos az állatok között olyan viadal, az állatok egymás elleni uszításával olyan küzdelem (a továbbiakban

együtt: állatviadal) szervezése, tartása, amely az állatok sérülését vagy elpusztulását okozhatja. Tilos továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés.”

„(2) Tilos állatviadal céljára a) állatot tartani, tenyésztetni, kiképezni, idomítani, valamint más személynek átadni vagy forgalmazni.”

Mindezekből egyértelműen kitűnik, hogy milyen káros az olvasókat pongyola fogalmazással, tárgyi és fogalmi tévedésekkel félretájékoztatni, mert a kutyafajták használatában és fajtajellegében kevésbé jártas olvasóban később csak az marad meg, hogy a „vérebekek” megölték egy védtelen embert, holott ez egyszerűen nem igaz. Mondjuk el ezt ott, ahol lehet, talán nem lesz hiábavaló.

Simon Pál  
vadászati főfelügyelő

# RÓKABŐSÉG

Amíg korábban a jó nyulas területeken ezer hektáron egy róka esett, manapság gyakran öt-tíz sem ritka. Ha tehát ötször annyi róka van a területen, mint régebben, nem csoda, ha fogyatkozik a nyúl.

Kétségtelen, hogy a róka az év folyamán nagymértékben egeren, gyümölcsön, rovarokon él, és csak ritkábban sikerül egy-egy öreg nyulat, fácánt elfognia. A nyúlfiókák azonban egészen a sündőkorig könnyű zsákmányt jelentenek. Ellentétben a szürke varjúval és az egerészölyvvel nemcsak az első szaporulatot csökkenti, hanem még a jobb takarás ellenére a második és harmadik szaporulatot is károsítja. Különösen erős a nyúlfióka-vesztesség, amikor a szuka a kölykeinek viszi a zsákmányt. Ismételt megfigyelések igazolják, hogy ebben az időszakban 2-3 nyúlfióka is volt a szuka pocájában. Rendszerint egyforma nagy nyúlfiókból áll a zsákmány, és ez bizonyítja, hogy az egész alom áldozattá válik. Az összes, a róka által elpusztított nyúlfióka – ha nem érte volna e sors – persze nem élt volna a vadászatig. Egész biztosan egy részük áldozatul esett volna valami betegségnek vagy a közúti forgalomnak. Abból kell kiindulni, hogy a róka által zsákmányolt nyúlzsaporulat kisebb-nagyobb része az őszi vadászatig megmaradt volna. Ezt nemcsak a sokoldalú tapasztalatok bizonyítják, hanem ilyen irányú vizsgálatok is igazolják.

A veszettség Németországban, Észak-Rajna-Vesztfália tartományban először 1953-ban ütötte fel fejét, és évente mint-

egy 30-40 kilométeres sebességgel terjedt. Ez az első hullám kihagyta a középhegységeket. 1957-ben elérte a járvány a Rajnát és csak 7 év múltán jelentettek veszettségi esetet a túlsóoldalon is. Érdekes, hogy máskor is ezen az országrészen ért véget a járvány. Ennek oka abban kereshető, hogy a Rajna bal oldalán vannak igen jó apróvadász területek, amelyeken a rókok számát vadvédelmi okokból alacsonyan tartották.

A tavaszi rókasűrűség a veszettségtől fertőzött területen az első fertőzés idején 12-15 rókára tehető 1000 hektáronként, a szaporulatot 200%-kal számolva összesen e területen 30-50 is előfordulhat 1000 hektáronként.

Az első veszettségi hullámban, tehát a rókaállomány 80%-kal csökkent. Így lehetőség nyílt annak vizsgálatára, hogy milyen befolyással van a rókapopuláció a nyúlállományra. A veszettség miatt csak a rókanépeség változott, a nyúl esetében minden más környezeti tényező változatlan maradt.

A rókok drasztikus állománycsökkenése következtében a mezeinyúl-teríték megötszöröződött. Két körzetet külön-külön vizsgáltak, ezek ökológiai vonatkozásban összehasonlíthatók, területileg hasonló erdőszűkségük és a vadállományuk. Az egyedüli különbség az, hogy az első veszettségi hullám fellépése és a későbbi között kerekén tíz év telt el. A korábbi körzetben (1. sz.) a járvány 1955-ben, a második körzetben (2. sz.) 1965-ben tört ki.

A rókateríték az első körzetben a betegség fellépésétől szá-

mított két éven belül ugrásszerűen esett: 800-ról 236-ra. A 60-as években azután emelkedett, és 1968-ban ismét közel akkora volt a teríték, mint az első járvány előtt. Ugyanabban az évben, amikor a rókateríték drasztikusan visszaesett a veszettség miatt, a nyúlteríték arányosan növekedett: az 1955-ös 1000-es terítékszámra 1959-ig 5322-re. Ezután ismét ugyanilyen erős visszaesés állt be, bár a jó apróvadász esztendőben, 1964-ben megegyezően egy második tetőzést figyelhettünk meg, de összességében – párhuzamosan a rókateríték emelkedésével – a 60-as években a nyúlteríték erősen visszaesett. 1968-ban már ismét csak 1000 nyúl volt a teríték, tehát ugyanannyi, mint a veszettség előtt.

Annak bizonyítéka, hogy a nyúlteríték emelkedése a 2. sz. területen 1955-től 1959-ig elsődlegesen a rókaállomány visszaesésére vezethető vissza, abból állapítható meg, hogy a nyúl- és rókateríték hogyan alakult a körzetben. Itt a veszettség csak 1965-ben lépett fel, tehát 10 évvel később, mint az előző vizsgált területen. A 2. számú körzetben is az első esztendőben erős rókaállomány-visszaesést tapasztaltak, amely még erősebb volt, mint az 1. körzetben. Számszerűen: a rókateríték 3 éven belül 1197-ről 113-ra esett vissza.

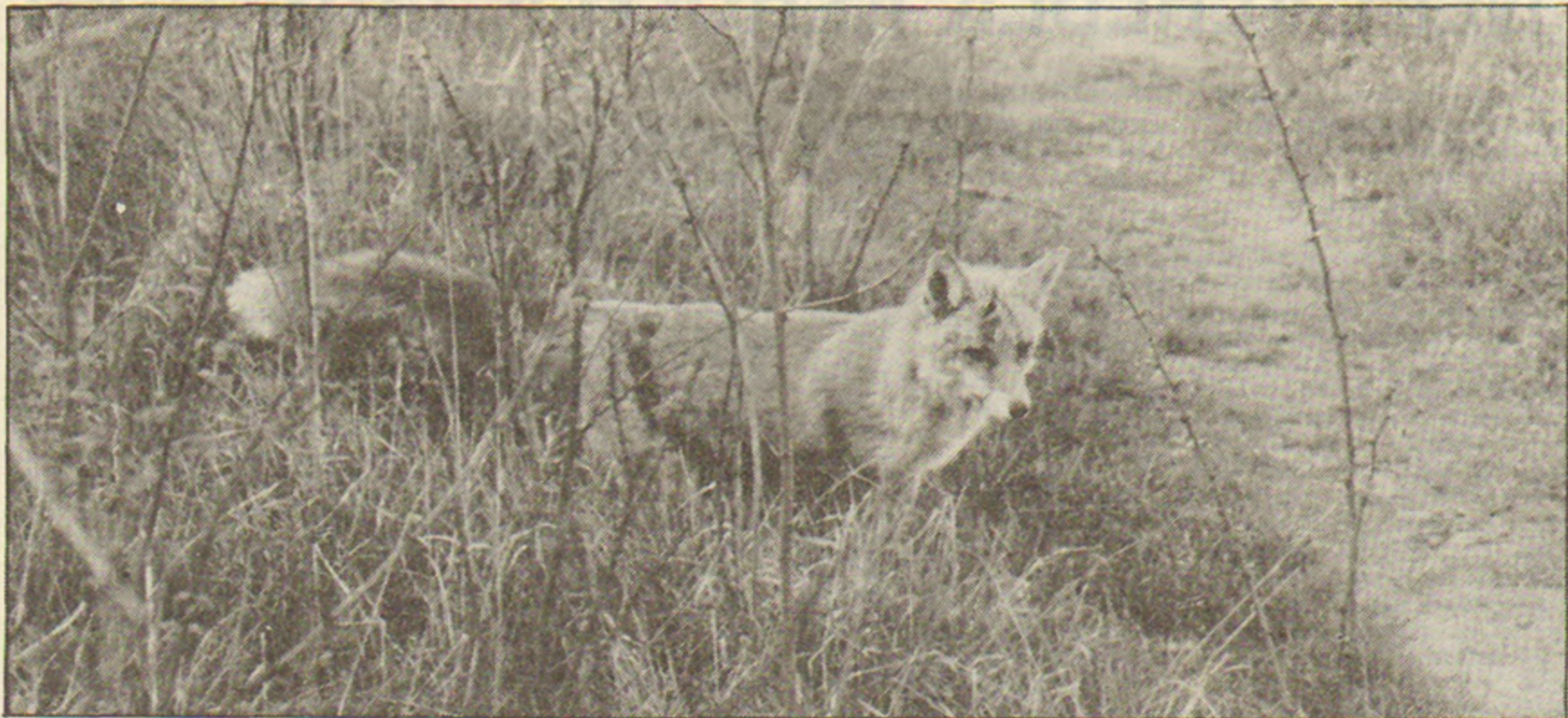
A 2. területen is mindegy pontosan úgy alakult, hogy abban az esztendőben, amelyben a rókaállomány a veszettség miatt visszaesett, a nyúlállomány ug-

rásszerűen emelkedett. Négy éven belül a négyszeresét érte el. A 2. körzet tapasztalataiból még egy másik végkövetkeztetés is levonható. Az időjárás bármilyen jó is a nyúl szempontjából, nem okoz terítéknövekedést, ha a rókaállomány magas. Az időjárás szempontjából 1959-es és 1964-es optimális nyulas évben a 2. körzetben egyetlen nyúl sem került terítékre, mert a rókaállomány igen magas volt. Az őszi állomány ebben az időben mintegy 40-50 volt 1000 hektáronként. Csak ha a rókaállomány alacsony, ahogy az az 1. körzetben volt 1959-ben és 1964-ben a veszettség miatt, akkor lehet magas a nyúlteríték, kedvező időjárás esetén.

A vizsgálatból leszűrhető következtetés: a rókára külön is egyre többször kell vadászni. Ha a vadászterületen az eltartóképesség arányához képest jó nyúlterítéket akarunk elérni majd az őszi hajtóvadászatokon, akkor a rókaállományt egész éven át – vadászias módszerekkel – ritkítani kell. Aki ezt a kérdést hanyagul kezel, az ne csodálkozzon.

A rókakoma közkedvelt vadászata nemcsak a vadászterület bérlőinek jó szórakozás, hanem hozzájárul a veszettségi járvány csökkentéséhez is. A kiszórt oltoanyag hatása akkor eredményesebb, ha ezzel párhuzamosan a rókaállományt egész évben gyérítik a vadászok, és nemcsak akkor, amikor értékes a gereznája. És ezt januárban kell elkezdeni...

Fordította: **Karádi Ferenc**



# Mondd, Te kit választanál?

(Folytatás az 1. oldalról)

ság vadászati vezetőnek lenni, aki elvállal valamilyen tisztséget, dolgozhat a többiekért és a végén nem elismerést, hanem bírálatot kap. Nincsenek már olyan előnyök, amelyekért érdemes lenne küszködni.

Jó, rendben van, ne változtassunk a választási rendszerünkön, a vadászat struktúráján, szervezeti fölépítésén, ne okoskodjunk érdekeinkért, ne vállaljunk tisztséget sem. Valahogy eddig is volt. Ezután is lesz valahogyan. Főlöskéges mérlegre tenni, átértékelni helyzetünket, hiszen ha

szembenézünk a tényekkel, abból csak az derül ki, hogy hozzá nem értő, felkészületlen „másodlagosak” vagyunk. Döntsenek hát a pesti okosok, a sorsunkba eddig nem hagytak, ezután pedig nem is érdemes beleszólni. Vagy talán mégis?

Mondjuk elkezdhetnénk a vadásztársaságnál. Kevesebb tagból álló, nagyobb hatalmú, a vállalkozásra is hajlandó, hatékonyabban tevékenykedő intézőbizottságot, netán csak elnököt választanánk (válassza ki, kívül kíván együtt dolgozni), viszont – ha eredménytelenül működik – azonnal visszahívánánk tisztségéből. Talán az

sem lehetetlen, hogy csak olyan vezetőre voksolnánk, akinek érthető, világos programja van, tudja, mit akar elérni a közösség érdekében. Aztán folytathatnánk ugyanezt a megyéknél és országosan is. Elgondolkodhatnánk azon is, hogy nagyobb becsületet, értéket szavazzunk meg a vadnak. Ha ugyanis nem teszünk meg első helyen mindent a vadon élő állatvilágért, a vadászható vadfajokért, nem lesz mire vadászni, s ha nincs mire vadászni... minek vannak a vadászok!? Akik eddig is gazdálkodtak a vaddal, azoknak nem kell magyarázni, hogy már rég nem a természet

ajándéka, valóban gazdálkodni kell vele, ha – lehet, hogy sokkal ritkábban, ésszerűbben – vadászni akarunk rá. Fel kell számolnunk a ránk hálózott kényszerpályákat, de erre csak olyan vadászati vezetők képesek, akik hittel és hitelesen képviselik a magyar vadászatot, akik bírják a vadászok bizalmát, akik nem hátrálnak meg a feladattól, hogy először a saját házuk táján csináljanak rendet.

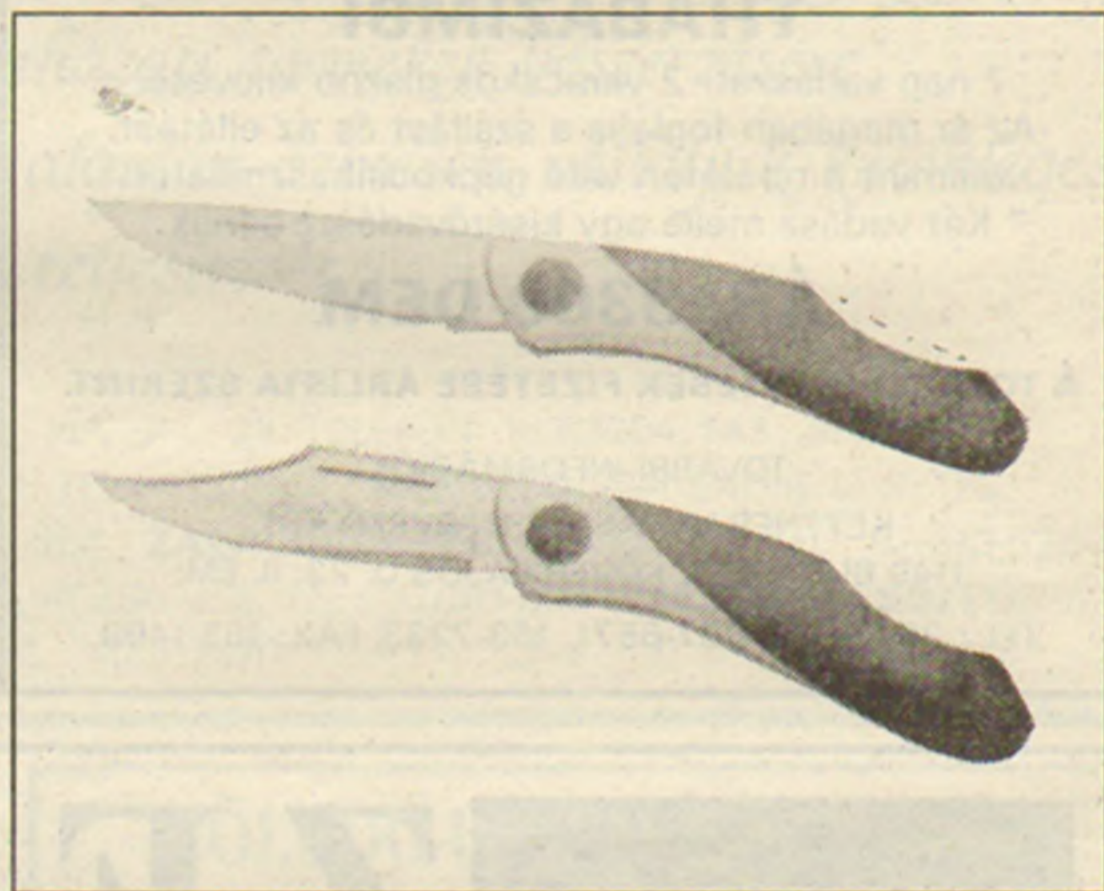
Vannak ilyen vadászok? Ha vannak, idén őket válasszuk meg vezetőinknek.

Csekő Sándor  
főszerkesztő



## PUMA JAGDNICKER 4 Star

A 10 centiméteres, rozsdamentes pengéjű kés teljes hossza 20 centiméter. A markolathéj szarvasagancsból készült. Világos marhabórtokban, elegáns fadobozban hozzák forgalomba.



## PUMA PROTEC

Összecsukható sportkések 8 centiméteres, rozsdamentes pengével. A penge kiképzése eltérő a két késen. A markolat üvegrostszálas Dupont-Cytelből készült, a markolathéj pedig nikkellel bevont fém. Összecsukva 11,5 centiméteresek.

# KÉS-SZTÁROK

Ha vannak filmsztárok, miért ne lehetnének kés-sztárok is? A német Solingen városkát joggal nevezhetik a kések városának, hiszen talán sehol a világon nincs még egy ilyen hely, ahol annyi híres pengekészítő műhely lenne, mint itt. Ezek között is az egyik leghíresebb a Lauterjung és Fia nevével jegyzett Puma Üzem, amely tavaly ünnepelte fennállásának 225. évfordulóját. Az apáról fiúra szálló műhelyekben mindenféle vágóeszközöket készítettek: borotvákat, hajvágó ollókat, evőeszközöket.

A vadászok számára a második világháború után vált érdekessé a Puma, hiszen akkor következett be a nagy termékváltás, a vadász-, horgász- és sportkések készítésére és forgalmazására helyezték át a hangsúlyt. Különleges formájú török, szarvasgyilkok, kések, bicskák, zseb-

kések, a solymászok, horgászok, búvárok céljait szolgáló kések, fűrészek, preparátorszerek kerülnek ki a műhelyekből. Többségük mindennapi használatra való, de természetesen bőséges választékot kínálnak a gyűjtőknek is. Évente terveznek és készítenek korlátozott mennyiségben forgalomba hozott díszkéseket, késsorozatokat, melyek markolathéját faragások, apró festmények vagy éppen réz-, illetve aranyberakások díszítik. Egy-egy ilyen készletet vagy díszkést 200-250 példányban készítenek csupán, így már az első pillanatban is ritkaságnak számítanak. A gyűjtőknek szánt darabok díszítőmotívumai gyakran kötődnek jeles évfordulókhoz, így 1992-ben Kolumbusz Kristófra és Amerika felfedezésének 500. évfordulójára emlékeztek kétféle vadászéssel is, máskor a gyár

fennállásának kerek számú évfordulójára készült díszkés. Ám mindennapi használatra szánt, mindenhol kapható késeken is megjelennek aktuális témák, talaly például az Európa-emblémával díszített, kékre színezett markolathéjú zsebkés.

A gyűjtőknek szánt sorozatok egyes darabjait is meghatározott témakör motívumaival díszítik: így az öt kontinenst jelképező késeket az egyes világrészekre jellemző nagyvad figurái díszítik, máskor különböző fajtájú vadászkutyák, megint más sorozaton egy földrész jellemző apró- vagy nagyvad figurái stb. A markolatburkolatok készülhetnek különböző faanyagból, fémből, szarvasagancsból, fekete vagy elefántcsont micartából. Ez utóbbi anyag különösen alkalmas akár finom faragásra, akár berakásra vagy éppen festésre.

Hosszú ideje dolgozik a Puma-késeken Arno Hopp állatfestő, akinek az apró késekre készített művei a XVII. századi elefántcsont miniatúrákat idézik azzal a különbséggel, hogy azok medálokat vagy dohányszelencéket díszítettek, nem pedig vadászkéseket. A pumafejet mintázó embléma a késpengékre került, bár sok modell markolathéján is megtalálható. Az egyszerű vadászkések ára 90-100 márkánál kezdődik, ez a német vadászok számára nem okoz gondot, de még egy magyar nimród is megengedheti magának.

A gyűjtőknek szánt készletek a díszítőmotívumoktól függően kétszer-háromszor annyiba kerülnek, és persze vannak egészen különleges, méregdrága darabok is. De „beszéljenek” a kések magukért.  
K. M.

Eduard  
**Kettner**



AZ ÚJ ÉVBEN IS KÉRJE  
AKTUÁLIS AJÁNLATAINKAT!

Vadásszon velünk kapitális varacskos vadkanra  
Dél-Afrika két legjobb területén!

### ZULULAND

8 nap vadászat: 1 impala, 1 varacskos disznó és 1  
duiker kilövése. Az ár magában foglalja a szállást  
és ellátást, valamint a területen való  
gépkocsihasználatot. Két vadász mellé egy  
kísérővadászt adnak.

**ÁR: 3300 DEM**

### THABAZIMBI

7 nap vadászat: 2 varacskos disznó kilövése.  
Az ár magában foglalja a szállást és az ellátást,  
valamint a területen való gépkocsihasználatot.  
Két vadász mellé egy kísérővadászt adnak.

**ÁR: 3300 DEM**

**A TOVÁBBI KILÖVÉSEK FIZETÉSE ÁRLISTA SZERINT.**

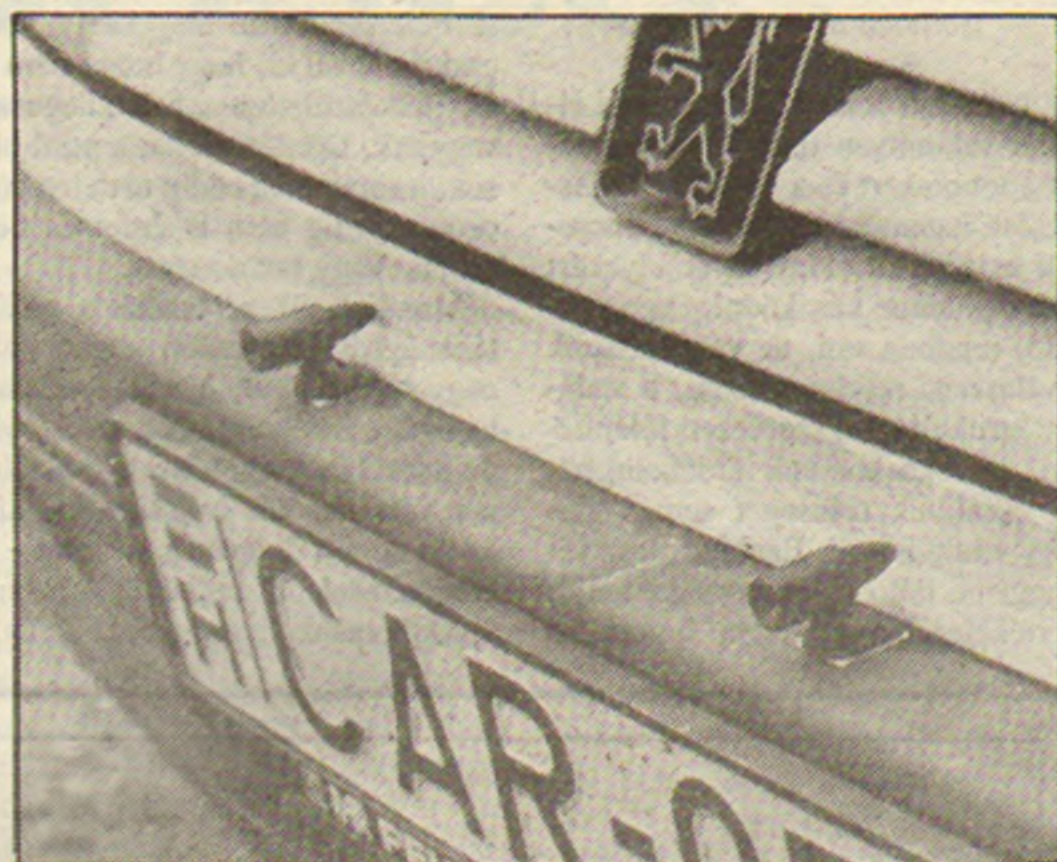
TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

KETTNER VADÁSZATSZERVEZŐ KFT.

1149 BUDAPEST, KÖVÉR LAJOS U. 23. II. EM.

TEL.: 267-6570, 267-6571, 163-7233, FAX: 163-1499

# LÉPJÜNK AKCIÓBA!



## A VADRIASZTÓ ÁRA 500 Ft

A VADRIASZTÓ KÉSZÜLÉKET MEGVÁSÁROLHATJA  
A MAGYAR VADÁSZLAP SZERKESZTŐSÉGÉBEN:

BUDAPEST V., HONVÉD U. 8., IV. EM. 3.,  
VAGY MEGRENDELHETI A POSTAI CÍMÜNKÖN:  
1245 BUDAPEST, PF. 1209



# ZEISS ÚJDONSÁG



A hegyi vadász gyakran magyarázza: „A távcsőre szükségem van, hogy megkeressem, hol tartózkodik a vad, a spektívre, hogy megállapítsam, megéri-e rácserkelnem, lehető-e egyáltalán, a célzóbotra pedig azért, hogy a spektívet úgy tarthassam, hogy a zergekampón felismerhessem az évgűrűket.

Aki mindezeket magával cipeli, és persze a vadászathoz nélkülözhetetlen puskát és hátizsákot is, egy idő után azt érzi, minden tárgy súlya kétszeresére növekedett. A spektív gyakori használata ráadásul kifárasztja az egyik szemét,

idővel szinte erőltetni kell azt, hogy az oly fontos részleteket egyáltalán kivehesse a vadász.

Ezen segít a Zeiss legújabb gyártmánya, amely a három felszerelési tárgyat egy darabban kínálja: a stabilizátorral ellátott binokuláris távcső húszszoros nagyítással. Súlya ugyan 1,6 kilogramm, de így is csak a fele a különálló távcső-spektív-célzóbot együttesnek. Nem csak a hegyekben tesz jó szolgálatot, az esti cserkelésen és a magaslesen is praktikus. A 20x60S távcső elegáns, semmiféle elektromosság sem kell hozzá, zajtalan,

egy gomb nyomásával lép működésbe a stabilizátor, amely éppúgy kiszűri a kéz remegését, mint a modern videokamerák. Az ötszáz méterre lévő vadat 25 méternyire hozza a vadász szeméhez, így még a gombnyársas bakot is összetéveszthetetlenül felismerheti.

Eddig egyetlen „kifogás” hangzott el: nem szabad a távcsövet leejteni a magaslesről, hisz akkor máris javíttatni kell. Ez persze nem fordulhat elő, ha a vadász a nyakába akasztja széles és kényelmes szíjánál fogva. A gyártók még arra is felhívják a figyelmet,

hogy nem feltétlenül kell a távcsövet egy elegáns mozdulattal az autó hátsó ülésére dobni. Ezt ugyan még kibírná, de ha az ülés rugója „meggyorsítja” és a padlón köt ki, könnyen szükségessé válhat a javítás, ami nem olcsó mulatság.

A hőséget, hideget, nedvességet és a port jól bírja, Afrikában és az Antarktison tesztelték. Az új modellt tavaly augusztusban mutatták be. Sajnos, az áráról nincs információnk, az bizonyára megfelel az itt felsorolt számos jó tulajdonságának.

**K. M.**

# Eredményekben gazdag, boldog új évet kívánunk minden Kedves Vásárlónknak!

Reméljük, hogy az új évben is szíves rendelkezésükre állhatunk igényeik kielégítésében. Változatlanul ajánljuk magunkat új és használt fegyverek, optikák, felszerelési cikkek, ruházati termékek beszerzésére. A nagy Kettner katalógus kínálata alapján szívesen vállaljuk különleges kívánságaik teljesítését.

**KÖZPONT:** 1701 BUDAPEST, PF. 67. 1149 BUDAPEST, KÖVÉR L. 23. TELEFON: 163-3004, FAX: 183-1970.

**SAKÜZLETEINK:** BUDAPEST VI., ANDRÁSSY U. 12. TEL.: 132-3180 / MISKOLC, ADY ENDRE U. 5. TEL.: 46/343-701 / PÉCS, BAJCSY-ZSILINSZKY E. 3. TEL.: 72/313-904 / ZALAEGRSZEG, TOMPA U. 1. TEL.: 92/313-523 / SZEGED, STEFÁNIA U. 9. TEL.: 62/312-782 / GYÖNGYÖS, RÓZSA U. 2. TEL.: 37/311-898 / MEZŐKÖVESD, DÓZSA GYÖRGY U. 2. TEL.: 40/312-011.

## NIKE FIOCCHI



VADÁSZLŐSZEREK: 12-16-20-AS KALIBEREKBEK, KÜLÖNBÖZŐ SÖRÉTSÜLLYAL, 2-4,5 MM-ES SÖRÉTMÉRETTTEL ● SPORTLŐSZEREK SPECIÁLIS ÉS EXTRA KIVITELBEN ● KÜLÖNLEGES LŐSZEREK: FÉNYJELZŐ, NYOMJELZŐ, MADÁR-RIASZTÓ, ÖNVÉDELMI RIASZTÓ, ÓLOMLÓVEDÉKES ● 22-ES KISPUSKALÓ-SZEREK ● POLGÁRI FELHASZNÁLÁSÚ PIROTECHNIKAI TERMÉKEK (FAKLYÁK, FÜSTÖK STB.) ● NAGY, KÖZEPES ÉS KERTI TŰZIJÁTÉKOK TERVEZÉSE, GYÁRTÁSA, SZERELÉSE ÉS LEJÁTSZÁSA ● FIOCCHI GYÁRTMÁNYÚ SÖRÉTES VADÁSZ- SPORTLŐSZEREK ● FIOCCHI GYÁRTMÁNYÚ PISZTOLY- ÉS REVOLVERLŐSZEREK

**TELEPHELY:** 8184 FÜZFÓGYÁRTELEP, PF. 22. TELEFON: 88/351-310, FAX: 88/351-091

**KERESKEDELMI IRODA:** 1015 BUDAPEST, DONÁTI U. 5/B TEL.: 201-1655, FAX: 201-1881

AZ ÉRTÉKESÍTÉS NAGYKERESKEDŐINKEN KERESZTŰL TÖRTÉNIK.

**1. KETTNER-NIMRÓD KFT.** 1149 BUDAPEST, KÖVÉR L. U. 23. TEL.: 163-3004, FAX: 183-1970.

**2. HUNO KFT.** 8184 FÜZFÓGYÁRTELEP, MUNKÁS TÉR 4. TEL.: 88/352-011/26-64 MELLÉK

**3. HARMÓNIA AND MATERIAL KFT.** 4025 DEBRECEN, SZÉCHENYI U. 10. TEL.: 52/430-468, FAX: 52/430-169

**4. KÁTAI PÁL LÁSZLÓ** 5900 OROSHAZA, KÖND U. 44. TEL./FAX: 68/311-612.

## BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES VÁSÁRLÓNKNAK



MÁRKÁS VADÁSZ- ÉS MAROKLŐFEGYVEREK  
STEYR-MANNLICHER, VOERE, SVÁJCI-NÉMET SIG SAUER ÉS OSZTRÁK  
GLOCK PISZTOLYOK, HIRTENBERGER LŐSZEREK.  
REKLÁMÁRON A MÁTRAFÉM 7,62 x 54 R GÖLYÖS LŐSZER 23 FT/DB.  
FEGYVERJAVÍTÁS A BOLTUNKBAN.  
ÚJ TÍPUSÚ SWAROVSKI TÁVCSŐVEK SZÁLKERESZT MEGVILÁGÍTÁSSAL.  
**ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZ**  
BUDAPEST XIII., KÁDÁR U. 3. TELEFON: 132-6566.

## Diana

Kereskedelmi és  
Szolgáltató Szövetkezet

Vadászfegyverek, gáz- és riasztópisztolyok, légfegyverek, légpisztolyok, vadász: sörétes és golyós lőszer, valamint vadászfelszerelések nagy választékban kaphatók.

**AZ OLASZ RC ÉS NORMA LŐSZEREK  
KIZÁRÓLAGOS FORGALMAZÁSA**

Vásárlóink figyelmébe ajánljuk nagykereskedelmi részlegünket: Budapest X., Szacsavay u. 44. Tel./fax: 260-9262, tel.: 261-2537. Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgáztatását, céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását. Fegyverjavító műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Telefon: 321-1607. Ugyanitt DISZKONT árusítás.

# Frankonia

## TRÓFEA KFT. AJÁNLATA:

KÍNAI, OLASZ, CSEH, GÖRÖG, NÉMET  
GUMICSIZMÁK SZÉLES VÁLASZTÉKÁT  
KÍNÁLJUK MEGVÁSÁRLÁSRA

**BÉLELT GÖRÖG GUMICSIZMA REKLÁMÁRON: 1870 Ft + 25% ÁFA**

**VÁRJUK VISZONTELADÓINK JELENTKEZÉSÉT  
GÖDÖLLŐN, AZ ISASZEGI ÚTON LÉVŐ NAGYKERESKEDELMI RAKTÁRUNKBAN**

Telefon és telefax: 28/330-291; 28/320-760

Levelezési címünk: Trófea Kft. 2101 Gödöllő, Pf. 176.

Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig: 7<sup>15</sup>-15 óráig, pénteken: 7<sup>15</sup>-12 óráig

*Eredményekben gazdag, boldog új évet kívánunk  
kedves vásárlóinknak*

## KIT ÉRDEKEL?



Biztos, hogy sokunkat Dr. Csöre Pált, a mű szerzőjét több évtizedes szakmai tudása és gyakorlati tapasztalata segítette, hogy ezt a honfoglalás előtti időktől napjainkig ívelő anyagot összeállítsa. A különböző korszakok folyton változó vadállománya, az idő haladtával meg-megújuló vadászati módok, az egyre korszerűsödő vadászfegyverek, a vadgazdálkodás, vadaskertek és a vadászati kultúra, valamint ezek kölcsönös egymásra hatása alkotják a könyv gerincét.

Ára: 1900 Ft.

Megrendelhető a szerkesztőségben: 1245 Budapest, Pf. 1209.

## MEGRENDELÉS

Megrendelem **A magyar vadászat története** című  
könyvet ...pld.-ban.

Tudomásul veszem, hogy a megrendelt könyve(ke)t után-  
véttel kapom.

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (irányítószámmal): .....

Dátum: .....

.....  
aláírás (bélyegző)



### AZ EURÓPAI VADÁSSZÖVETSÉGEK SZÖVETSÉGE

Eredetileg az Európai Unió 12 országa alapította meg az Európai Vadászszövetségek Szövetségét, röviden a FACE-t. Már tavaly nyáron változtattak az eredeti elképzelésen, és számos észak-, valamint nyugat-európai országot is felvettek tagjaik közé. Nem sok időre volt szükség ahhoz, hogy befojadják a közép-európai államokat is, legalább azokat, amelyek jelentkeztek. Így a szeptemberi közgyűlés döntött hazánk felvételéről is. Jelenleg tehát az EU-hoz tartozó 12 ország mellett a következő országok vadászszövetségei tagjai a FACE-nek: Ausztria, Finnország, Lengyelország, Magyarország, Málta, Norvégia, Szlovénia, Svájc és Svédország.

Miután hazánk remélhetőleg minél hamarabb tagja lehet az Európai Uniónak, érdemes figyelemmel kísérni a nemzetközi eseményeket, határozatokat, hiszen alkalomadtán azokhoz kell majd nekünk is igazodni. Ez annál is könnyebb, mert FACE-tagságunkat megelőzve felvettek már bennünket a Euronews Networkba (európai hírhálózat), amelyet a Wild und Hund főszerkesztője hozott létre néhány éve. A hírhálózat tagjai kéthavonta közvetlenül küldik egymásnak a vadászattal kapcsolatos tudósításokat, híreket, így mód van arra, hogy szinte egy időben jelenjenek meg azok a különböző lapokban. A hírhálózat egyelőre szűkebb körű a FACE-tagságnál; Ausztria, Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Nagy-Britannia, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svájc, Svédország és persze Magyarország cseréli ki hírszerzőjét, ezenfelül a FACE brüsszeli központjából is megkapjuk a legfrissebb eseményekről szóló anyagokat.

### EMLÉKPUSKÁK

Talán a világon először fordult elő, hogy egy újság tiszteletére a legkiválóbb fegyverművesek, fegyvergyárak különleges vadászpuskákat készítettek. A Wild und Hund német vadászlap 100 éves fennállása alkalmával Blaser, Heym, Sauer, Mauser, Suhl, Krieghoff, Brenneke és Krico puskákból állított

össze 100 különleges kivitelezésűt. Valamennyibe belevésték a Wild und Hund nevét, méghozzá azokkal a betűkkel, amelyekkel 1894-ben az első lapszám megjelent. Valamennyi fegyverhez a gyártók bizonyítványt mellékeltek és a löpontoságot igazoló bizonyítékot.

Rüdiger Klotz  
NSZK, Wild und Hund

### TILTAKOZÁS

Az NSZK-ban a politikusok törvényben akarták korlátozni az egyes vadász által tartható vadászfegyverek számát. A Wild und Hund kezdeményezésére 8 héten keresztül árasztották el a levelek a törvényhozókat és a kormányt, sokan pedig telefonon fejezték ki nemtetszésüket a tervbe vett korlátozásokkal kapcsolatban. Történt mindez a választások előtt és alatt; így a szokásosnál jobban odafigyeltek a politikusok és a politikai pártok a vadászok közös akciójára, amely feltehetően elérte eredményét.

### ISMÉT LÖHETŐ A KORMORÁN

Hosszú időn keresztül a kormorán védett volt Németországban. Az utóbbi években azonban nagyon elszaporodtak: míg 1970-ben 5000 pár költött, 1992-ben már 80 000. Egyre nagyobb károkat okoztak a falánk madarak a halastavakban, 1991-ben hetvenkétezer márkányit, azóta egyre emelkedő értékűt. Már néhány éve folyt a vita a természetvédők, a halastavak tulajdonosai, a vadászok és a vadvédelmi hatóság között. Most végül az egyik bíróság ítéletében kötelezte az egyik tartományi kormányt, adjon engedélyt a vadászoknak a kormoránok lövésére azon halastavak környékén, amelyekben a legtöbb halat pusztították el a védett halrablók. Ez a bírósági ítélet példázata, hogy az egykor veszélyeztetett, mára azonban elszaporodott fajok védelme nem tarthat örökké, különösen akkor nem, ha jelentős gazdasági kárt okoznak.

### A KUTYATULAJDONOSOK EGYETÉRTENEK A VADORZÓ KUTYÁK MEGÖLÉSÉVEL

Az egyik vezető német kutya-magazin közvélemény-kutatása

érdekes eredményt hozott. Minden kutyatulajdonos egyetért eszerint azzal, hogy a vadat űző kóbor ebeket el kell pusztítani. A német vadászati törvény is engedélyezi a kóbor kutyák elejtését, meghatározott körülmények között.

A kutya-magazin olvasóinak csaknem 70 százaléka arról számolt be, hogy pozitív tapasztalataik vannak a vadászokkal kapcsolatban, akik valóban csak alapos okkal lőnek le kóbor ebeket. Érdekes módon a válaszolók fele azt írta, ha a saját kutyája ölné meg vadat, egyetértene kedvence elpusztításával.

Horst Reetz  
NSZK, Wild und Hund

### A BELGA KIRÁLYI SZENT HUBERTUS KLUB

A klub a legjelentősebb vadászszövetség, az ország vadászainak mintegy 70 százaléka tagja. Szervezetileg az ország politikai helyzetéhez igazodik. Belgium ugyanis két szövetségi részből áll: a flamandból (hollandul beszélnek) és a vallomból (franciául beszélnek). Ezekhez jönnek még a brüsszeli két nyelvű és a német nyelvű kisebb részek. A két szövetségi régióknak saját parlamentje, miniszterei, saját vadászati-halászati törvényei vannak, saját vadászejegyük. Aki tehát az egész országban akar vadászni, annak két vadászejegyet kell kiváltania.

A Szent Hubertus Klub elnökségének tavaly szeptemberi gyűlésén ennek megfelelően két önálló részleget hoztak létre, a flamandot és a vallont. Mindkettő saját hatáskörében ad ki vadászlapot, szervezi a vadászvizsgákat, kutya-ídomító, vadörképző tanfolyamokat stb. A két rész között az évente kétszer ülésező nemzeti elnökség tartja a kapcsolatot.

### VÁLLVETVE

Korábban Flandriában két vadászlappal is működött; a Belga Királyi Szent Hubertus Klub új tagozódásakor a kéthavonta megjelenő De Vlaamsa Jager (A Flamand Vadász) szerkesztői úgy döntöttek, hogy 1995. január elsejétől együttműködnek a korábbi konkurencsallal, s Flandriában csupán egyetlen vadászlappal jelenik meg ezután

Wild - Jacht & Natuur - De Vlaamse Jager címmel. Így valószínűleg jobban tudnak küzdeni a Flandriában egyre erősödő vadászatellenes lobby ellen. Sokak szerint ezt a lépést már hamarabb meg kellett volna tenni.

### VADÁSSZVIZSGA-REKORD

1994-ben Flandriában minden rekordot megdöntöttek a vadászvizsga-előkészítő tanfolyamok. Összesen 1125-en vizsgáztak, közülük 800 járt tanfolyamra. A vizsgázók 57 százaléka, 577 vadász felelt meg az írásos és a gyakorlati vizsgán. 1995-től egyébként gyakorlati lövészet is kiegészíti a vizsgát.

Guido Wenten  
Belgium,

Wild - Jacht & Natuur

### HALÁLOS BALESEK FRANCIAORSZÁGBAN

A francia rendőrségi statisztikák szerint tavaly 19 halálos és 30 sérüléssel járó vadászati baleset volt az országban. Összehasonlítva a francia vadászok számával (1 650 000!), nem túl magas ez a szám, ha azonban a biztonsági szabályok megsértéséhez viszonyítják, úgy elég magas. A biztosítók központi szervezete mindenestre felhívta a vadászok figyelmét, hogy a kötelező biztosításon kívül, amely a harmadik személynek, illetve a kutyák által okozott károkat terjed ki, a vadászok köthetnek biztosítást fegyverükre, kutyájukra, sőt saját magukra is, arra az esetre, ha önmaguknak okoznak sérülést.

### MINISZTERELNÖKI VÉLEMÉNY

Edouard Balladur francia miniszterelnök interjút adott a Plaisirs de la Chasse vadászlapnak. Ennek lényege, hogy az Európai Unió célja nem lehet a vadászat-horgászat szabályozása. Éppen ellenkezőleg... Az európai szabályozásra csak akkor van szükség, ha széleskörűen kell foglalkozni egy kérdéssel. A vadászat-horgászat legtöbb kérdésében nemzeti, sokszor pedig helyi alapon kell dönteni.

Françoise Pottier  
Franciaország,  
Plaisirs de la Chasse



EZT AZ ÜRES HELYET  
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG  
KÉRÉSÉRE HAGYTUK,  
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK  
IDE RAGASZTHASSÁK  
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ  
ETIKETTET.

## MAGNUM VADÁSZ ÉS ÍJÁSZ KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS

M 96 SVÉD CARL GUSTAF CAL.: 6,5 x 55

14 990,-

**tasco**

MOST DISZKONT ÁRON

KÍNÁLJA A KÖVETKEZŐ TÁVCSÖVEKET:

7 x 50 kereső	6 990,-
7 x 35 kereső	5 330,-
7 x 50 gumirozott	11 990,-
8-20 x 50	16 990,-
6 x 40 céltávcső	7 950,-
Clark kézi korongdobó	2 990,-

Postán utánvétellel is szállítunk!

KERESKEDŐK JELENTKEZÉSÉT IS VÁRJUK!

RÖVIDESEN MAGYARORSZÁGON A REMINGTON CÉG TELJES ÁRUKÍNÁLATA!

Információ: 27/317-300, 76/480-685 telefonszámokon.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Cím: Budapest VIII., József krt. 66. (Baross utcánál)

Tel.: 133-9430, nyitva: h-p: 10.00-17.00

Vác, Dr. Csányi krt. 55., tel.: 27/317-300 v. 319-100

Nyitva: h-p: 9.00-17 óráig.

## HÍREK

## HÍREK

## HÍREK

## HÍREK

A VADCOOP B. VT. Központi Intézőbizottsága a megyei összekötők számára küldöttértekezletet tartott 1994. november 28-án. A megyei összekötők tájékoztatást kaptak a B. VT. által szervezett vadászatról. A tájékoztatót Zólyomi Ferenc, a B. VT. elnöke tartotta. A továbbiakban az 1995-ös vadászjegyek kiváltásának módjáról, valamint a vadászbiztosítás megkötésének lehetőségéről és az 1995-ös tagdíjbefizetésről hallottak tájékoztatást a résztvevők. A budapesti és a Pest megyei tagok részére a vadászjegy kiváltását a központi iroda végezte, a vidéki tagság részére a vadászjegy kiváltását a megyei összekötők intézték úgy, ahogy az elmúlt években is történt. A megyei küldöttek előtt bemutatkoztak az októberi Országos Küldöttértekezleten megválasztott új tisztségviselők. Az összekötői értekezlet jó hangulatban folytatódott, a résztvevők kölcsönösen tájékoztatták egymást az aktuális kérdésekről.

Vadászsikerekben gazdag új évet kíván minden tagjának a VADCOOP B. VT. IB.



Sok vadász ismeri már a Subaru Legacy „Hubertus” autót. 1994-ben a gyár újabb modellt mutatott be a vadászoknak, a Subaru Impreza „Pirsch” nevűt (bal oldalon, mellette

a Legacy Kombi „Hubertus”). Mindkét autón jól látható a védőrácsozat

A Vadász Könyvklub múlt évi utolsó klubnapján Ádám Jenő: Az én avett vadászkalapom és dr. Csőre Pál A magyar vadászat története című könyvét dedikálta. Mindkét könyvet a klubtagok 25 százalékos engedménnyel vásárolhatták meg. Prihoda Judit grafikáit mutatta be kedvezményes árusítással egybekötve, Evanics Béla pedig erdei állatokat ábrázoló fafaragásait mutatta be. A legközelebbi klubnap 1995. január 5-én lesz 12 órától, a Váci út 168. szám alatt lévő Hard Rock Caféban. A vezetőség ezúton kéri a klub tagságát, hogy az idei tagdíjat mielőbb fizessék be. Az ötven vadász emlékeiből című könyv anyagához egy-egy írással még lehet jelentkezni. A Vadász Könyvklubhoz csatlakozott a CÉGÉR Kiadó is. Könyveiket a klub tagjainak húsz százalékos kedvezménnyel adják.

Nem maradt pusztába kiáltó a vadászírók, képzőművészek részére közzétett felhívásunk. Egyre több a jelentkező a „Bükkszentkereszt Helikon” néven Földi László színész-vadásztársunk által kezdeményezett, 1995 májusában megrendezendő alkotótáborba. Minden bizonnyal inspiráló hatással lesz a rendezvény, hiszen ez alkalom arra, hogy a szerzők és az illusztrátorok egymásra találjanak, legalább egyszer egy évben, így új művek szülessenek. Eddig Muray Róbert, Kis Richard, Bolza Antal, Balogh Gábor, Miklósovits László, Valaczkay Erzsébet, Gyimesi György, Magyar László, Lovász Sándor, Szarvas Pongrác, Kovács József, dr. Soós László, dr. Végh Endre jelezte részvételi szándékát. A rendezők támogatókat keresnek, mert az alkotótábor eseté-

ben is jelentősek a költségek, az elkészült művek pedig a magyar vadászati kultúra közkinccsivé válhatnak. Érdeklődni lehet Földi Lászlónál, az 56/342-633-as telefonszámon.

Eredményes volt a Zalaerdő Rt. nagykanizsai területén minden előzetes bejelentés nélkül rendezett általános erdő- és vadvédelmi akció. Az igazgatóság egy őrző-védő kft.-t bízott meg a feladattal, és lefűlelték be nem jelentkezett „bérkilövőket”, lámpás-kispuskás vadászokat és a fatolvajok közül is szép számmal kézrekerültek.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a tervezett mezei nyúl mennyiségtől való elmaradás miatt, a társaságoknak a megyei FM Hivatal vadászati felügyelőjéhez benyújtott kérelem alapján lehető a nyúl január 15-ig. Amint azt Horváth Ferenc megyei vadászati felügyelő elmondta, a tapasztalatok szerint a megyében igen jelentős élőhelyváltozás figyelhető meg. A fogoly és a mezei nyúl számára mindezek kétségkívül kedvezőnek mondhatók, a fácán és az őz állomány szempontjából viszont ez korántsem állítható. Érdemes mindezekre odafigyelni, mert csak az összegyűjtött tapasztalatok leszűrésével lehet méréselni mindezek hatását.

Tagfelvételt hirdet a Kócsag (azelőtt Hungária) bérkilövő vadásztársaság, 5000 forintos belépési díjjal, évi 3000 forintos tagdíjjal. Jelentkezni lehet: 1131 Budapest, Völegény u. 23., telefon: 120-0943.

Majdnem minden apróvadász megyéből kaptunk híreket, hogy a nagymérvű mezeipocokinvázió nyomán indult védekezési akció komoly veszélyt jelent a

vadra. A hidegek beállta előtt a Thiodan 35-ös engedélyköteles vegyszer felhasználása az előírt dózisban a szakértők szerint veszélytelennek mondott. Ennek ellenére több helyről vittek vizsgálatra elhullott nyulakat, amely minden bizonnyal a nem előírás szerinti felhasználás, esetleg túladagolás következménye. A másik pocok ellen használatos szer, a Redentin, amelyet a hidegek beállta után is használnak. Elsősorban a mezei nyúlra veszélyes, különösen akkor, ha a szert nem egyenletes terítésben, hanem kisebb kupacokba hagyva szórják ki. Így – sajnos – fennáll a veszélye annak, hogy a hasznos vad helyenként nagyobb mennyiséghez is hozzájuthat. Miután sok helyütt hiányzik az eredményes vegyszerezéshez a megfelelő szakismeret és gyakorlat, fennáll a lehetősége a mérgezéseknek. Az elhullott vadat haladéktalanul be kell vinni az állategészségügyi állomásokra, közzölve minden olyan körülményt, amely a vizsgálathoz támpontot adhat.

A Magyar Vadászati Kollégium november 30-i tanácskozásán részt vettek a KTM és az FM illetékesei, hogy személyes tájékoztatást kapjanak a testület munkájáról és egyeztessék az elképzeléseket a vadászat felügyeletének kérdésében.

Mindkét tárca illetékesei ígérték, hogy a készülő jogszabálytervezeteket véleményezésre rövidesen megküldik.

A kollégium az FM-nek külön megküldött levelében szót emelt az egyébként rendeletben tiltott vadászati módok – szarvas lövése hajtásban, éjszakai fegyverlámpás szarvasvadász – szigorú ellenőrzését kérve. Hasonló tartalmú levél ment az ÁV Rt.-hez, hogy szerezzenek érvényt a rendeleteknek a felügyeletük alá tartozó vadászterületeken is.

**MAGYAR VADÁSZIAPI**  
MEGJELENIK HAVONKÉNT  
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN



Főszerkesztő: Csekő Sándor · Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor · Tervezőszerkesztő: Kun Gábor · Fotóriporter: Polster Gabriella · Szerkesztőségi titkár: Lukácsné Kocsis Marianna · A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 · Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület · Felelős Kiadó: Knéfély Mária úv. igazgató · A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. em 3. Telefon: 131-1631. Telefon és fax: 131-4368 · A Magyar VADÁSZIAPI előfizethető rózsaszínű postautalványon a szerkesztőség levelezési címén vagy átutalással az AGRÓBANK Rt.-nél vezetett 219-98629-19677079-70020012 számú számlára. Terjeszti a HIRKER Rt. az NH Rt., és az alternatív terjesztők.

Az előfizetési díj egy évre 700 Ft

ISSN 1215-6159



Athenaeum Nyomda Rt.  
94.1250  
Felelős vezető:  
Vida József  
vezérigazgató